

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 233. SZÁM.

Debrecen, 1937 október 15 péntek

ÁRA 12 FILLÉR.

Anglia és Franciaország közös eljárásban állapodtak meg a spanyol kérdésben

**A francia államtanács jegyzéket juttatott Londonba
„A háboru réme azért még körülöttünk ólálkodik“**

Páris, október 14. A kormány tagjai csütörtökön délelőtt az Ellysée-palotában Lebrun köztársasági elnök elnöklésével államtanácsra gyűltek össze.

Az államtanácson Delbos külügyminiszter részletesen ismertette a spanyolországi helyzetről folytatott tárgyalásokat és közölte, hogy a semlegességi bizottságot legközelebb tanácskozássra hívják össze. A külügyminiszter nagy vonalakban ismertette azokat a javaslatokat, amelyeket Franciaország és Anglia közösen előterjeszteni szándékozik.

Az államtanács egyhangúlag helyesléssel fogadta annak a jegyzéknek tartalmát, amelyet ebben a kérdésben még ma Londonba küldenek.

A Havas Iroda jelenti, hogy az a jegyzék, amelyről Delbos külügyminiszter a mai államtanácson beszámolt s amelyet most juttatnak el az angol kormányhoz, a londoni francia nagykövet által a semlegességi bizottságban a spanyolországi önkéntesek visszavonása ügyében előterjesztendő nyilatkozatot tartalmazza. A nyilatkozat megtételével egyidejűleg az angol kormány képviselője is hasonló nyilatkozatot terjeszt elő a bizottságban. Az angol minisztertanács s ezzel egyidejűleg Párisban tartott miniszteri értekezlet arra az eredményre vezetett, hogy a két ország vezető tényezői teljesen azonos eljárást szándékoznak követni az olasz választójegyzék nyomán előállított helyzetben. Az érdeklődött állatok között már előzetesen megbeszélések folytak, hogy az önkénteseket visszavonják és hogy az önkéntesek visszavonásában milyen módszereket alkalmazzanak.

Ha ebben a kérdésben nem tudnának megegyezésre jutni, akkor Franciaország és Anglia visszanyeri cselekvési szabadságát a be nem avatkozási egyezmény rendelkezéseiben. Londonba most eljuttatott francia jegyzék ebben az irányban különböző javaslatokat tartalmaz. Franciaország és Anglia a semlegességi bizottság előtt teendő diplomáciai lépésének semmiesetre sem akar fenyegető jelleget kölcsönözni, másrészt kész elismerni a harcban álló két spanyol fél hadviselő jogát, ha az önkéntesek visszavonására irányuló intézkedést végrehajtották.

Páris, okt. 14. A mérsékelt irányzatú sajtó örömmel állapítja meg, hogy a francia kormány tanácsko-

zásain legalább is egyelőre mérsékelt szellem érvényesült. Néhány napra ismét fellelegzünk — írja a Journal des Débats —, de a háboru réme azért még körülöttünk ólálkodik. Sajnos, a francia kormány-

ra továbbra is befolyást gyakorolnak a szélsőséges elemek. A szélsőbaloldali Lo Sorir megállapítja, hogy Mussolini diplomácia győzelmét aratott Páris és London felett. London, október 14. Hivatalosan

jelentik: A semlegességi bizottság albizottsága szombat délelőtt 11 órakor a külügyi hivatalban összeül, hogy újból megfontolja az önkéntesek Spanyolországból való elszállítására irányuló angol tervet. A Press Assotiation megcáfolja azt a híresztelést, mintha már végleges döntés jött volna létre. A bizottság mindaddig folytatja munkáját, amíg csak megoldást lehet remélni. Az önkéntesek kérdésének kielégítő megoldása után a hadviselői jog megadásának kérdése kerül a bizottság elé. Lehetséges, hogy Chautemps miniszterelnök és Delbos külügyminiszter legközelebb Londonba utazik, hogy az angol államférfikkal megbeszélést folytasson.

Jaakson észt kultuszminiszter egy napot töltött Debrecenben

Nagy elismeréssel nyilatkozott kulturintézményeinkről

**Renkívül megnyerte tetszését a nagyerdői tündő és kijelentette,
hogy mint magánember egy hónapra visszajön Debrecenbe
gyógykezeltetés céljából**

Öszinte testvériességgel és barátsággal fogadta Debrecen városa a falai közé érkezett Aleksander Jaakson ezredes, észt közoktatásügyi minisztert, aki hajnali négy óra negyven perckor érkezett meg a debreceni pályaudvarra. A szalonkoesiban maradt reggel kilenc óráig, amikor az ünnepélyes fogadtatás történt.

Aleksander Jaakson miniszterrel együtt érkezett meg dr. Juhann Vasar miniszteriumi igazgató, Jöffert észt ügyvivő, dr. Hóman Bálint közoktatásügyi miniszter, dr. Szily Kálmán, Tasnády Nagy András államtitkárok, Jalsoviczky Károly miniszteri osztályfőnök, dr.

Terbócz Miklós miniszteri tanácsos, Fülely Szánthó Endre miniszteri tanácsos, dr. Paikert Géza miniszteri titkár.

A debreceni előkelőségek közül megjelent a fogadtatáson dr. Fáy István főispán, dr. Kölcsey Sándor polgármester, Oláh Lajos táblai elnök, Lám Dezső h. főkapitány, vitéz dr. Bessenyei Lajos főigazgató, a MANSz részéről tíz magyarruhás hölgy.

Fáy István főispán németnyelvű beszéddel üdvözölte az előkelő vendéget, dr. Kölcsey Sándor polgármester pedig magyarul köszöntötte a város közönsége nevében. Jaakson miniszter néhány köz-

vetlen mondattal válaszolt és megköszönte a szíves üdvözlést. Kedves meglepetés volt a miniszter számára az a bájos magyarruhás leánycsoport, amely hat úrleányból állt, akik a MANSz Revíziós Leánykörének tagjai. Vezetőjük: Fehértői Lenke úrleány németnyelvű üdvözőlő beszéd kíséretében szép virágcsokrot nyújtott át Jaakson miniszternek, Boskó Klári úrleány pedig Hóman Bálint kultuszminiszternek kedveskedett virággal. A festőien szép leánycsoportban voltak még Szeley Kató, Szabó Emmy, Illés Etelka és Tövisky Lea úrleányok. Virágot kaptak Vasar államtitkár és Jöffert.

Az észt kultuszminiszter () látogatása a klinikai telepen. Mellette Neuber professzor, Tasnády Nagy államtitkár, Csíkész rektor.

Gyapjútakarók, pokrócok, paplanok, matracok, szőnyegek, függönyárak, butorszövetek, linoleumok, és legmegbízhatóbb minőségben kaphatók: **Erdélyi Szőnyegházban,** Debrecen **Piac-u. 34.**

A központi egyetemen

Az állomásról egyenesen a központi egyetemhez hajtatott Jaakson miniszter, aki Hóman Bálint kultuszminiszterrel ült az ötös-fogatban.

A központi egyetem és környéke zászlódíszebe öltözött; a magyar lobogók között lengette az őszi szél az eszt nemzetiszínű hatalmas zászlót is.

Az előkelő vendégek fogadására a rektor, az egyetemi tanács, sok egyetemi tanár és egész sereg egyetemi hallgató jelent meg a főbejárat lépcsősarkában. Dr Csíkess Sándor rektor fekete papipalástban fogadta és köszöntötte a vendégeket, bevezette őket az előcsarnokba, ahol francianyelvű üdvözlő beszédet intézett Jaaksonhoz. A miniszter és kísérete a négy botos egyetemi altiszt és a nyolc tógás diák között állt.

Néhány köszönő szóval válaszolt Jaakson az üdvözlésre, majd dr Csíkess Sándor rektor bemutatatta a miniszternek dr Tankó Bélát, dr Révész Imrét, dr Erdős Károlyt, dr Kovács Andrást, a kistanács tagjait, dr Sz. Kun Béla, dr Neuber Ede, dr Bodnár János, dr Csüry Bálint, Berei Soó Rezső, dr R. Kiss István, Szabó Dezső, Hankiss János, Szadeczky Kardoss Tibor, Kovács Ferenc egyetemi tanárokat, Nyireő István könyvtárigazgatót és dr Kiss Zsigmond tanácsjegyzőt.

Ezután megtekintette a díszudvart, a könyvtárat, melynek aranykönyvébe beírta a nevét, a francia szemináriumot, ahol éppen bent dolgozott két egyetemi hallgató, odament hozzájuk, bemutatkozott nekik és kezét szorította az ifjakkal. Megnézte a Nyári Egyetemről szóló eszt nyelven megjelent cikkeket. A finn-ugor nyelvészeti szemináriumnál Csüry Bálint egyetemi tanár eszt nyelven üdvözölt, a történelmi szemináriumnál pedig R. Kiss István fogadta. Bement az egyik előadóterembe is, ahol Wallisch Oszkár olasznyelvű előadást tartott. Az aula megtekintése után a rektori hivatal terméibe vonultak vissza, ahol villásreggelit szolgáltak fel Hannel Oszkárné úrasszony figyelmes vezetése mellett.

Kedves meglepetés volt Jaakson számára, hogy az aula bejáratánál összegyülekezett Kollégiumi Kántus Szigethy Gyula főiskolai tanár, karnagy vezényletével énekelte az eszt himnuszot, utána a rektor bemutatta Szigethy Gyulát Jaaksonnak, aki megköszönte a kedves figyelmet. A Kántus a villásreggeli alatt Csokonai dalokkal kedveskedett még az előkelő vendégeknek. Megjelent itt eberswaldi

MA

és minden pénteken

friss hurka

Bödétől

Csapó u. 8. Kossuth u. 55.

Siegler Géza altábornagy, a 6. vegyesdandár parancsnoka, akivel Jaakson hosszabban szívélyesen elbeszélgetett.

A szülészeti klinikán

Innen a szülészeti klinikára mentek át, ahol dr Kovács Ferenc professzor angolnyelvű beszéddel üdvözölte Jaakson minisztert és végigkálauzolta a klinika majdnem minden érdekesebb termén. Nagyon tetszett Jaaksonnak dr Kovács Ferenc találmánya, a le-

„Nagyon szép a fürdő“

A fürdőnél dr Erdélyi Pál egyetemi m. tanár, fürdőigazgató-főorvos köszöntötte Jaakson minisztert és kálauzolta a fürdőtelepen. Szemmel láthatólag el volt ragadtatva a nem remélt látványtól. Mikor elhagyta a fürdőtelepet, a „Debreczen“ munkatársával beszélgetést folytatott Jaakson miniszter:

— Hogy tetszett kegyelmes uram a fürdőnk?

— Nagyon szép. Gyönyörű. Önök nagyon szerencsések, hogy ilyen gyönyörű fürdőjük van. Feltétlenül vissza fogok jönni és legalább egy hónapig itt maradok. Reumás vagyok és itt szeretném kezelteni magamat.

A Déri muzeumban

A debreceni tanulmányút következő állomása a Déri-múzeum volt, ahol dr Kölesey Sándor polgármester és dr Sőregi János muzeumigazgató fogadták a minisztert, aki beírta nevét az emlékkönyvbe, majd Sőregi Irappás magyarzatait hallgatva, végigment és megnézte a muzeum érdekességeit. Az Ecce Homo-nál dr Csíkess Sándor rektor hosszabb magyarzatót tartott és jellemezte a képen látható egyes alakokat.

Az eszt miniszter ünneplése a domboslányai iskolában

Az eszt kultuszminiszter, Hóman Bálint kultuszminiszter és kíséretük a Déri muzeum megtekintése után gépkocsin Domboslányára mentek az ottani áll. elemi iskolába megtekintésére, ahol Jaakson minisztert előbb Bessenyei Lajos tankerületi főigazgató, majd Bendák Gyula tanfelügyelő — az utóbbi eszt nyelven — üdvözölte meleg szavakkal a következőképpen:

Kegyelmes Uram! Az aranykalászos magyar róna helyett homoksvatag, elhagyott pusztaság fogadja Önt itt. De csak a vidék sivár, kietlen. Az emberekben meleg érzés él. Ez a meleg érzés köszönti most a legmélyebb tisztelettel Kegyelmes Uramat. Ez a meleg érzés él már a gyermekekben is, ez a gyermeki meleg szeretet várja Kegyelmes Uramat, az eszt testvérnemzet képviselőjét. Kérem fogadja szívesen a gyermeki szív-szeretet megnyilatkozását és kísérelje figyelemmel élni akarásukat. Egy tanyai egytanítós, egytantermes, 6 osztályú osztatlan népiskola tesz tanúságot arról, hogy vallásos, erkölcsös, értelmes és öntudatosan hazafias polgárokká neveli

moshatatlan csecsemőjelző tinta, amelynek segítségével lehetetlen-né válik, hogy az újszülöttestet el-cseréljék.

A szemle után még visszamentek a múltóba az orvosi kar kívánságára és Jaakson az orvosokkal együtt lefényképezette magát. Huszonöt perc alatt megnézt minden érdekes dolgot és nagyon sok mindenfelől érdeklődött.

Atvonultak a főzőkonyhára, ahol dr Neuber Ede egyetemi tanár fogadta és kálauzolta a vendégeket.

A városba menet megnézték a stadiont, majd gyalog átsétáltak a fürdőbe.

gyermeküket. Isten hozta! Isten vezérelje!

A tanyai iskola növendékei bensőséges alkalmi ünnepély után mintatanítás keretében számoltak be tanulmányi előrehaladásukról. Majd elénekelték az eszt Him-

A pallagi Gazdasági Akadémián

Délután program szerint a pallagi akadémiát tekintették meg. A főbejáratnál összegyűlt az igazgató vezetésével a tanári kar és az asszisztensek. Náray Andor igazgató üdvözölte a magas vendégeket, bemutatta a tanárokat és asszisztenseket, majd a Festetisch Bajtársi Egyesület vezére, Gunya Miklós tisztelgett a díszszázad élén.

Megható volt, amikor a miniszter eszt nemzetiszínű szalagos koszorút helyezett el a hősi halottak emlékművére. Az aktus alatt a bajtársak a nemzeti Híszkegyet énekeltek. Mikor az emlékműtől visszatértek, Horváth Gabriella eszt és magyar nemzetiszínű szalagokkal díszített szép virágoskört nyújtott át Jaaksonnak, akit néhány szóval üdvözölt az ifjuság nevében.

A gazdasági akadémián nagyon tanulságos és érdekes sétát tett Jaakson miniszter, aki mellett Náray Andor igazgató, Rotter Ferenc tanársegéd és báró Vay László adtak magyarzatót. Érdeklődéssel nézte végig úgy a kémiai, mint a dohánykísérleti állomás terméit, amelyek bejáratánál Galgóczy Miklós kísérletügyi főadjunktus, a dohányállomás vezetője fogadta a minisztert. Bemutatta a kísérletügyi állomás tisztikarát és szak-szerű magyarzatót adott a dohánytermelés és preparálás minden fázisáról. Innen aztán kimentek a szántóföldre, ahol éppen a Gazdasági Akadémia harmadik évfolyama — közöttük három hölgy is — éppen vetési gyakorlatokat végeztek. Jaakson megtekintette még a juh és tehén állatállományt. A szép tehénállásban még olyan tehén is akadt, amelyik évi 8100 liter tejet ad.

A szemle után az akadémia igazgatója uzonnán vendégül látta a minisztert és kíséretét.

TÉLI MOSÓKELMÉK
MELEG ALSÓRUHÁZAT
Kardos Lászlónál

nuszt, amit az eszt kultuszminiszter látható meghatottsággal fogadott. A növendékek ezután Esztor-szágról feleltek. A tanyai iskolában közel egy óra hosszat tartózkodtak a vendégek.

Lunch Fay főispánnál

Fél kettő körül érkeztek vissza a főispán lakására, ahol lunch várta a vendégeket. Ebéd után a város néhány előkelőségét a főispán felkérte látta vendégül.

Hankiss Jánosnak kitüntelést nyújtott át az eszt miniszter

Az ebéd végén Jaakson miniszter átnyújtotta Hankiss János egyetemi tanárnak az eszt fehér csillagrend középkeresztjét a köz-társasági elnök megbízásából. Néhány szóval üdvözölte Hankiss-t, aki szép beszédben köszönte meg a kitüntelést.

Jaakson miniszter nemsokkal öt óra előtt indult el a Pallagról az állomásra. Elbueszott Fay István főispántól, Kölesey Sándor polgármestertől és a debreceni uraktól, meleg hangon megköszönte a szíves fogadtatást és a sok értékes látványt és 17 óra 12 perckor a gyorsvonattal elutazott.

A debreceniek közül sokan kikísérték Jaaksont az állomásra is, ahol lelkes ünneplésben részesítették. Jaakson miniszter elutazása előtt a legmelegebb elismeréssel nyilatkozott a Debrecenben látottakról és tapasztaltakról, valamint a kulturális fejlődésről és a város kitűnő oktatásügyi intézményeiről.

A kabinetiroda főnöke nyugalomba vonul

Budapest, okt. 14. Vértessy Sándor, a kormányzó kabinetirodájának főnöke, aki tíz év óta tölti be ezt a fontos tisztséget, több mint 45 évi állami szolgálat után, mint hírlík, nyugalomba vonul. Utódjaként emlegetik báró Apor Gábort és esetleg Széll József belügyminisztert. Szó van arról is, hogy Uray István államtitkár, a kabinetiroda helyettes főnöke lesz Vértessy nyugalmabvonulása után a kabinetiroda vezetője.

x Várom Önt, hogy bemutassam Philips E. K. A., Standard rádiómat. Nánássy, Kálvin tér 3.

Vígyszínház

Ma utoljára Jenny Jugo parádés vígjátéka:
Viktória 3 vegenye

Holnapról a legújabb magyar filmsiker:
3:1 a szerelem javára
Abrahám Pál diadalmos operettje.
Jegyelővétel.

Az észk kultuszminiszter a szülészeti klinika mütőjében Kovács professzor mellett.

Abesszin rablócsapatok támadása olasz őrállomások ellen

Az olaszok visszaverték a támadókat, vezérüket agyonlőtték.

Róma, okt. 14. Mint Addis Abebából jelentik: Abesszin rablócsapatok az esős évszak utolsó szakaszát felhasználva, meglepetésszerű támadást intéztek néhány kisebb olasz őrállomás ellen, amelyek a közepetiópai fennsíkon elszigetel-

ve állottak. Az olasz csapatok gyors és erélyes fellépése mindennél rendet teremtett. A rablócsapatok vezérét elfogták és agyonlőtték. Az összetűzések során 38 olasz tiszt, 3 altiszt, 4 közkatonája és 13 milicista esett el.

Nagy kínai győzelmet jelentenek

Heves légi harcok a japán-kínai frontokon

Taijvanfuból jelentik, hogy Észak-Sanzi tartományban nagyobb kínai haderő gondos előkészítés után nagyszabású előnyomulásba kezdett. A kínai csapatok Hszikonnál vívott küzdelemben valószínűleg elsöpörték a japánokat, akik kínai jelentés szerint 3000 katonát és rengeteg harciókoszt vesztettek.

Sanghájból jelentik, hogy hátsz kínai repülőgép bombázta a jangcefi repülőteret. Sok gépet megsemmisítettek és egy löszerraktárt a levegőbe röptettek.

A japán léghárfók tüzelésének este a nemzetközi engedményes területen 17 halottja és 53 sebesültje van. Valamennyien kínaiak.

Sanghaji japán jelentés szerint a japán légi haderő ma ismét bombázta Sanghajt és tíz kínai va-

dásrepülőgép közül hármat lelőttei Szucsuaóban a folyó partján levő negyedben két japán légi-bomba robbant fel. A bombák 15 kínai polgári személyt megöltek, 25 személyt megsebesítettek. Egy arra haladó villamoskocsiból csak a megszenesedett acélváz maradt meg.

Sangháj egyik külvárosában a japán bombák eltaláltak és majdnem kettészeltek egy házat, amelyet egy Müller nevű német kereskedő nemrég építtetett. A házon hatalmas horogkeresztes lobogó volt. A nemzetközi negyedben a bombák mintegy 50 kínai polgári személyt öltek meg.

Az a japán bomba, amely a nemzetközi engedményes területen egy villamoskocsit ért, tíz embert megölt, a sebesültek száma 30.

A honvédelmi miniszter vizsgálatot indított az állítólagos nyilas-szervezkedés ügyében

A szociáldemokrata párt lapja, a „Népszava” tegnap számában felülnést keltő közleményben számolt be a nyilasok szervezkedéséről. Többek között ezeket írja: „A nyilasok immár megtalálták az utat a katonasághoz is, egy aktív százados (nevét egyelőre elhallgatjuk) szervezi az alacsonyabbrangú aktív katonatisztek sejtyszerűen a nyilasmozgalom számára.”

A közleménnyel kapcsolatban, illetékes helyen a következőket jelentették ki:

— Ebben az esetben, mint minden ilyen esetben, a honvédelmi miniszter ur a vizsgálatot megindította:

A „Népszava” szerint a nyilasok egyik ülésén állítólag olyan kijelentés hangzott el: „Lesz elég ekrazitunk, hogy minden ellenségünket felrobbantsunk!” Erre vonatkozólag a belügyminisztériumban jelentették ki, hogy a közlemény alapján megindult a szigorú vizsgálat.

A szovjet hadosztályparancsnok kegyetlen utasítása a spanyol fronton

San Sebastian, okt. 14. Az asturiai arconalon foglyul ejtett egyik köztársasági századosnál megtalálták a szovjet hadosztály utasításait. Eszerint mindig közölni kell az áldozatok számát, ha a nemzeti

csapatok elfoglalnak egy köztársasági állást. Ha száz ember közül 40-nél kevesebb esett el, azonnal agyon kell löni egy tisztet és egy politikai biztost. Ha a milicisták tagjai ellenszegülnek a parancs-

nak, vagy elmenekülnek, akkor tíz ember közül egyet kell agyonlöni és ezenkívül még egy tisztet s egy politikai biztost.

Cerbere, okt. 14. Az anarchisták

— A gyomorfájás és gyomornyomás rossz emésztés és fehér nyelylepedék, halvány arcszín és kedvetlenség igen sok esetben hamarosan megszűnik, ha bélműködésünket reggelként egy-egy pohár természetes Ferenc József keserűvízzel rendbe hozzuk. Kérdezzék meg orvosát.

Kataloniában teljesen elvesztették a talajt lábok alól. Több száz már a börtönben ül és ezenkívül igen sok külföldre menekült. Katalóniai körökben nem tartják valószínűnek, hogy az anarchisták ezennél akárcsak a legesekélyebb szerepet is játszhasznának a katalán és a spanyol kormányban.

Saragosa, okt. 14. A nemzeti csapatok az Orne Sabinango szakaszban ma ismét több ellenséges állást foglaltak el. Az Edó forrásoknál a köztársaságiak sikertelenül támadnak. A nemzetiek igen sok foglyot ejtettek. Az egyik fogolyvallomása szerint a köztársaságiak vesztesége mintegy tizezer ember.

Darányi miniszterelnök a kormányzónál

Budapest, okt. 14. Darányi Kálmán miniszterelnök esütörtök délelőtt hosszabb kihallgatáson jelent meg Horthy Miklós kormányzó előtt.

Az audencia során jelentést tett az államfőnek a legidősebb kormányzati kérdésekről. A miniszterelnök kormányzói kihallgatásának a mai helyzet fokozott jelentőséget tulajdonítanak.

Darányi miniszterelnök kormányzói kihallgatása után háromnegyed 12 órakor Bornemisza Géza iparügyi miniszter jelent meg kihallgatáson a kormányzónál. Hir-

szert a tárcája körébe eső kérdésekről és a kereskedelmi, illetőleg iparügyi minisztériumban közel várható személyi változásokról tett jelentést a kormányzónak.

Elterjedt hírek szerint Dálnoki Kovács Gyula kereskedelmi államtitkár, aki a közlekedési ügyek élén áll, nyugalomba vonul. Utódjaként Algyai Huber Pált, a Közmunkatanács alelnökét emlegetik. Ugy tudják, hogy az ipari, illetőleg a kereskedelmi minisztériumban nemsokára egyéb személyi természetű változások és kinevezések is történnek.

Sztojadinovics Londonban a kisantant és Magyarország közötti közeledésről tárgyal

London, október 14. Sztojadinovics jugoszláv miniszterelnök esütörtök reggel Párisból jövet Londonba érkezett. A pályaudvaron Eden külügyminiszter, a miniszterelnök képviselője és a londoni jugoszláv követség tisztviselőikara fogadta.

A Havas Iroda londoni tudósítójának értesülése szerint a jugoszláv miniszterelnök londoni tartózkodása során tanácskoznia fog Eden angol külügyminiszterrel a kisantant államok és Magyarország közeledéséről. A kisantant államok nagy fontosságot tulajdonítanak e megbeszéléseknek; erre mutat az is, hogy a csehszlovák és a jugoszláv sajtó külön tudósító-

kat küldött ki ebből az alkalomból Londonba.

Sztojadinovics holnap az angol királyi pár vendége lesz a Buckingham-palotában. Valószínű, hogy holnap késő este utazik el Londonból.

London, október 14. Eden és Sztojadinovics megbeszéléseivel kapcsolatban annak megállapítására szorítkoznak, hogy a megbeszélés célja valamennyi nemzetközi kérdés megvizsgálása volt. A földközvetlen helyszíre úgy látszik a két államférfi különös figyelmet fordított. Ugyancsak tanácskoztak Magyarország és a kisantant viszonyáról.

Beck báró, volt osztrák miniszterelnök naldoklik

Bécs, okt. 14. Beck Miksa Wladimir báró, volt osztrák miniszterelnök súlyosan megbetegedett. A késő esti órákban megkezdődött a halálküzdelem. Beck báró a 20. század első évtizedeiben az osztrák politikai életben vezető szerepet játszott. Emlékezetes, hogy 1907-ben Wekerle Sándor miniszterelnökkel létrehozta a kiegyezést.

Csatlakozik: Olaszország a nemet-belga nyilatkozathoz

Páris, október 14. Rómából jelentik a Havas Irodának: Politikai köröknek az a meggyőződése,

hogy Olaszország csatlakozni fog Németországnak Belgium semlegességére vonatkozó nyilatkozatához.

Róma, október 14. A külföldi sajtó egy részében elterjedt az a hír, hogy Olaszország csatlakozik ahhoz a nyilatkozathoz, amelyet Németország Belgiummal kapcsolatban tett. Hivatalos olasz helyen esütörtök este kijelentették, hogy még nem tudják, vajjon ez az eset bekövetkezik-e.

Jeruzsálem, okt. 14. Palesztinában ma este rendkívül súlyos merényletet követtek el. Ismeretlen tettesek felrobbantottak egy vonatot. Az áldozatok száma nagy. Jeruzsálemben riadó készültséget rendeltek el.

5 hónapi fogházra ítélte a bíróság Féja Gézát, a „Viharsarok” c. könyve miatt

Kétrendbeli osztályellenes izgatást és a magyar állam megbecsülése elleni vétségét állapított meg.

A budapesti törvényszék Méhes-tanácsa csütörtökön szenzációs perben kezdte meg a tárgyalást. A vádlottak padjára került Féja Géza pestszenterzsébeti polgári iskolai tanár, aki „Viharsarok” című könyvében a magyar nincstelen földművesek életét ismertette. A könyvet elkobozta az ügyészség és mivel az elkapkodott könyvnek második kiadása is megjelent, annak is egész tartalma miatt adták ki a vádlóiratot.

melynek értelmében a „Viharsarok”-ban az 1922. évi XVII. t. c. alapján ideiglenesen fenntartott rendelkezések hatályban maradására idején

a munkásosztályt a munkaadó- és földbirtokososztály elleni gyűlöletre izgatva

és olyan valótlan tényeket állított, amelyek alkalmasak arra, hogy a magyar állam és nemzet megbecsülését csorbítsák és, hitelét sértse.

A bíróság ismertette a zsúfolt terem előtt a könyv inkriminált részeit, melyben főleg az alsótiszai magyar földművesnép nyomorával foglalkozik a szerző.

A felolvasás több mint két órát vett igénybe.

Az elnök kérdésére a vádlott író kijelentette:

— Nem érzem magamat bűnösnek. En írtam a könyvet, amelynek anyagát öt esztendőn keresztül vidéken való járássom-kelésemmel alkalmából gyűjtöttem össze. Tavaly ismét bejártam azt a vidéket és szeptemberben fogtam hozzá a mű megírásához, amelyet februárban fejeztem be. Március 1-én jeletem aztán meg 3675 példányban es öt hélig volt forgalomban, mely idő alatt annyi fogyott el, hogy körülbelül csak 400 példány maradt. Ezeket annakidején, a vádtanács ismeretes végzése folytán, elkobozták, később azonban a vádtanács ismét hatályon kívül helyezte ezt a határozatot, amire megjelent a „Viharsarok” második kiadása, ugyancsak az én beleegyezésemmel és bizonyos korrektúráimmal. A könyvben lévő fényképek egy részét is én készítettem.

— Hogyan védekezik az osztály elleni izgatás vádjával szemben? — kérdezte az elnök.

— A jobbagyrendszer ma is folytatódik még, mert a mezőgazdasági munkásnál a robotszerű szolgáltatás ma is érvényben van.

— Ez téves felfogás! Szerződés van munkás és munkaadó között.

— A megállapodást kényszerből köti a munkás!

— Ugyan, ki kényszerítene?

— Az éhség.

Az inkriminált részekkel kapcsolatban szabályos vita indul meg a vádlott és a tanácselnök között. Az elnök kijelenti, hogy

a vádlott a földbirtokososztály ellen izgat, mert úgy állítja be, mint ahonnan semmi jó nem jöhet a nép számára.

Vádlott: A nagybirtok szerepe a magyar nemzeti szempontból végzetes a parasztságra. Milliók vándoroltak ki és nincs munkája száz ezreknek.

A könyv részletes ismertetése során Féja Géza a középosztály hivatásáról beszél és megjegyzi, hogy

a középosztály nem teljesíti történelmi hivatását.

— Ne mondjon ilyet, kérem — válaszolja Méhes —, mert melyik osztály teljesíti, ha nem ez?

— Ezt nemcsak én mondom, hanem Szekfű Gyula is megállapította könyvében.

— Akkor Szekfű Gyula is rosszul állapította meg, mert a középosztályunk szociális érzéssel van telítve.

A eselődéssel kapcsolatban arról beszélt a vádlott, hogy igaz könyvének az a része is, melyben arról ír, hogy a mezőhegyesi állami birtokon az állatoknál mostohább sorban élnek a munkások.

Az elnök kérdésére Féja Géza kijelenti, hogy a nemzetgyalázás vádjában sem ismeri el bűnösségét. Egyetlen szóval nem követett el nemzetgyalázást könyvében.

— Dehogynem, hiszen olyan kitételek is vannak könyvében, hogy itt mesterséges szolgabírótenyésztés folyik — mondja az elnök.

— Tény, hogy soha ennyi tisztviselő nem volt az országban.

— Azért van több tisztviselő, mert több és bonyolultabb feladat vár a közigazgatásra — mondja az elnök.

— Nem a feladatok sokasodtak meg, hanem a bürokrácia lett nagyobb. Én mindig az elnyomottak mellé álltam a bürokrácia túltengésével szemben.

— Ki nyomja el a népet? — szól közbe az elnök.

— Elnyomja a nagybirtok, a bürokrácia, a bankokrácia, a kartelluralom. Könyvem adatait hiteles, komoly forrásokból merítettem, lelkiismeretem parancsolta, hogy ezt a könyvet megírjam — fejezte be védekezését Féja Géza.

Az ügyész, dr. Tamássy László és a védő, dr. Vajda Ödön bizonyításkiegészítést kértek, de a tanács elutasította a kéréseket és befogadta a bizonyítási eljárást. Az ügyész súlyos ítéletet kért, a védő felmentő ítéletet.

Vajda Ödön védő azt hangoztatta, hogy a vádlottnak minden csepp vére és minden betűje faj- és hazaszeretettel van telve.

Az utolsó szó jogán Féja Géza a következőket mondotta:

— Az ügyész úr szerint engem üzleti szempontok vezettek. Ez nem áll. Művem francia, angol és német fordítására komoly ajánlatokat kaptam, de ezeket visszautasítottam azzal, hogy a könyv kizárólag belső magyar ügy, pedig a fordításokkal tiszter annyit kereshettem volna, mint a magyar kiadással, de nem vezettek üzleti szempontok.

A törvényszék ezután ítélethozatalra vonult vissza, aztán hirdettek ítéletet, amely szerint a törvényszék bűnösnek mondta ki Féja Gézát kétrendbeli osztályellenes izgatás és kétrendbeli magyar állam és nemzet megbecsülése ellen irányuló vétségben és ezért a 92. enyhítő § alkalmazásával öthónapi fogházra ítélte.

A törvényszék a mellékbüntetés kiszabását mellőzte, de elrendelte a könyv elkobzását és elrendelte az ítéletnek a kultuszminiszteriummal, Féja Géza felsőbb hatóságával való közlését.

Az ítélet indokolásában a törvényszék megállapította, hogy a vádlóirat pontosan megjelölte, hogy a vád tárgya a könyv egész tartalma és különösen a kijelölt részek.

A büntetés kiszabásánál enyhítő körülménynek vette a bíróság, hogy azok részére, akiket izgatni akar, a könyv hozzáférhetősége csökkentett és hogy a vádlott gyo-

morbántalmakban szenved.

Az ítélet ellen vitéz dr. Tamássy ügyész súlyosbírást fellebbezett. — Fellebbezek, mert nem érzem

magam bűnösnek — jelentette ki Féja Géza. Fellebbezést jelentett be Vajda védő is.

Ma van a „Bocskay” 11. hajduezred ezrednapja

A m. kir. „Bocskay István” 11. Hajduezred az 1604. évi október hó 15-én vívott álmosdi csata évfordulója alkalmából ma, 15-én 10 óra 30 perc kezdettel a Pavillon laktanya udvarán „Ezrednapot” tart.

Ezen kegyeletes megemlékezésre bajtársi szeretettel meghív és elvár mindenkit, aki a volt 3. honvéd gyalogezredben és a volt közös gyalogezredben, vagy a jelenlegi hajduezredben szolgált.

Hasonlóan vár és meghív minden érdeklődő hazafit, akit a mult dicső emlékének tisztelete hevit.

Az ünnepély rendezősége közli, hogy az ezrednapal kapcsolatosan e hó 17-én (vasárnap) a Pavillon laktanyában levő 39-es és Bocskay István emlékgyűjtemények délelőtt 10-től 12 óráig nyitva lesznek és díjtalanul megtekinthetők.

Az ezrednap alkalmából 15-én

10 óra 30 percekor Bocskay István nagyfejedelem szobrát (Kálvintér), a volt 39. közös gyalogezred hőseinek emlékművét (Nagyverdő) és emléktábláját a Pavillon laktanyában, továbbá a volt 3. honvéd gyalogezred hőseinek emléktábláját (Péterfia laktanya) és az álmosdi csata emlékművét (Álmosd) 17-én 10 óra 30 percekor küldöttségileg megkoszorúzzák.

Ünnepély után 13 órakor az Arany Bika üvegtermében meghívott vendégek és az ezred tisztikara ünnepélyes bajtársi ebédet vesznek részt.

Délután a legénység részére zártkörű szabadtéri előadás lesz a Pavillon laktanya udvarán.

Tegnap este a hajduezred zenekara zenéstakarodót tartott a városban.

József főherceg érdekes nyilatkozata egy lengyel lapban

Varsó, október 14. A Polska Zbrojna mai számában Budapesten járt munkatársának, Czerw Edének József királyi herceg tábornaggal folytatott beszélgetését közli. A lengyel újságíró lelkes hangon ír Budapest szépségeiről, majd kiemeli, hogy József királyi herceget Magyarországon milyen nagy népszerűség veszi körül.

József királyi herceg meleg barátságának és elismerésének adott kifejezést a lengyel nép és hadsereg iránt. Hadiemlékeiről szólva, kiemelte a lengyel légiók hősiességét. Pilsudski tábornagnak, akinek könyveit olvasta, mindig igaz tisztelője marad, Pilsudski, aki nemcsak kiváló hadvezér, hanem kiemelkedő államférfiú volt, szerte túlságosan korán halt meg.

A cikkíró kérdésére József királyi herceg kijelentette, hogy nem hisz Ausztria és Magyarország a Habsburgok jogára alatt

való újabb egyesülésének lehetőségében, mert a történelem soha nem fordul vissza. Magyarország 1918 óta hosszú és nehéz utat tett meg; szabad akar maradni és függetlennek kell maradnia.

A kiváló magyar hadsereg dicsérete után a királyi herceg megállapította, hogy a fegyverkezési egyenjogúság nem lehet alku tárgya. Magyarországon sohasem nyugodhat bele abba, hogy a népek nagy családjában ő legyen az egyetlen kitagadott.

A beszélgetés végén József kir. herceg a következő szavakkal búcsúzott el a lengyel újságírótól:

— Közölje olvasóival, hogy egy öreg magyar katona nagyságot, boldogulást és dicsőséget kíván a lengyel köztársaságnak, mert megérdemli.

A lap a terjedelmes cikk mellett közli József királyi herceg tábornagi egyenruhás fényképét.

Nagy művészi és társadalmi eseménynek ígérkezik Szigeti október 24-i debreceni koncertje

Október 24-én, vasárnap este rendezi meg a Zenekedvelők Köre a szezon első nagy hangversenyét, Szigeti József hegedűestjét. A közönség igen nagy érdeklődést tanúsít, minden jel arra vall, hogy a Szigeti-koncert nemcsak művészi eseménynek, hanem társadalmi is egyaránt nagyszabású lesz. A jegyek árusítását a Méliuszban és a Bika előcsarnokában felállított elővételi pénztárak meg-

kezdtek. Szigeti egyébként maga is Debrecenben kezdi ezidei túrnéját, tehát nemcsak Debrecennek, hanem a nagy művészek is ez lesz az első e szezonbeli hangversenye. Innen Budapestre megy, ahol 27-én lesz hangversenye, majd következőnek Európa többi nagy városai egészen decemberig, amikor hajóra száll és Amerikába utazik.

Az Alföldi Bizottság Debrecenben tartja legközelebbi ülését

Az Alföldi Bizottság legközelebbi ülését — mint értesítünk — Debrecenben fogja tartani. Már a legutóbbi szolnoki gyűlésen is felmerült az a kívánság, hogy az alföldi problémák megtárgyalására legalkalmasabb hely Debrecen. A debreceni gyűlés előreláthatólag

olyan nagyfontosságú lesz, mint legutóbb a szolnoki. Kállay Miklós nyug. földművelésügyi miniszter, az Öntöző Hivatal elnöke, be fog számolni eddigi működéséről. A debreceni ülés november első napjaiban lesz.

Két világhírű magyari orvosprofesszor

Dr. rumai Preisz Hugó és dr. Buday Kálmán budapesti egyetemi tanárok díszdoktorrá avatása a Tisza István Tudományegyetemen.

Má délelben 12 órakor bensőséges ünnepe lesz a Tisza István Tudományegyetemnek. Emlékeztetjük az orvostudomány díszdoktoraira dr. Preisz Hugó és dr. Buday Kálmán világhírű magyar orvostudósokat, a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem nyugalmazott nyilvános rendes tanárait.

Dr. rumai Preisz Hugó a Pázmány Péter Tudományegyetem nyugalmazott nyilvános rendes tanára, volt. Rector Magnificus, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja. Született 1860. szeptember 21. Rumán. Középiskoláit Kálocsán és Újvidéken, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, ahol 1885-ben orvosi oklevelet szerzett. Tudományos munkásságát a budapesti egyetemi kóronctani intézetben kezdte, ahol mint gyakornok, később pedig mint tanársegéd működött. 1885-ben a törvényszéki orvostani intézet tanársegéde. 1889-ben pedig Lummeier Sándor sebésztanár mellett műtőgyakornok lett. Még ebben az időben terelődött működési köre a bakteriológia felé, amennyiben az akkori földművelésügyi miniszter megbízta őt az Országos Vegyikísérleti Állomás keretében előforduló bakteriológiai vizsgálatok végzésével. 1890 évben ugyanaz a miniszter külföldi tanulmányútra küldte az akkor már jónevű tudóst — azzal a céllal, hogy tanulmányútja végzetével az időközben az Állatorvosi Akadémiával kapcsolatos intézetet vezető Preisz Hugó átvehesse.

Tanulmányútja alatt meglátogatta a német, francia és belga tudományos intézeteket s hosszabb ideig dolgozott Dreuzában és Lyonban. 1895-ben az akkori belügyminiszter megbízásából átvette az Állami Szérumtermelő Intézet vezetését: ez intézetnek az volt a hivatása, hogy az egész országot ellássa a diftéria elleni gyógsavóval.

1895-ben az Állatorvosi Főiskola rendes tanára lett. Később az ő tervei szerint rendezték be a budapesti Hungaria körüli Bakteriológiai Intézetet mely 1900-ban nyílt meg.

1906-ban a budapesti M. kir. Tudományegyetemen a bakteriológiának s 1914-től az általános kórtanának nyilvános rendes tanára volt, egészen 1931 évi nyugalmába vonulásáig.

Preisz professzor a hazai és külföldi szakirodalomban nagyértékű s széleskörű munkásságot fejt ki. Önálló munkái: A veszélyes szívbajokról: Öszszehasonlító tanulmányok a bacilláris pseudo tuberculoziskról: Tanulmányok a sertészsíróról és sertéspesztisről; Bakteriológiai tankönyv.

A Centralblatt für Bakteriologie című tudományos szakfolyóiratban a lépene bacillusról, virulenciájának lényegéről, a lépene fertőzéséről és immunitásról tanulmányozata jelent meg. 1936-ban jelent meg nagyjelentőségű, lényegpótló munkája Infectio és Immunitas címen, amely korszakalkoló szakmunka a magyar orvosi irodalomban. Preisz professzornak a magyar és külföldi szaklapokban megjelent számos nagyjelentőségű bakteriológiai tanulmánya kiválóan bizonyították a magyar orvosi kutatás színvonalát.

Preisz Hugó 1895. óta az Igazságügyi Orvosi Tanács rendes tagja: ez intézmény 25 éves jubileuma alkalmával I. Ferenc József a nevére nevezett rend középkeresztjével tüntette ki s később magyar nemességét „rumai” előnévvel adományozta a nagyírű tudós.

A debreceni Tisza István Tudományegyetem élettan s általános kórtan nyilvános rendes tanára, dr. Went István — Preisz professzor tanítványa.

Preisz professzor 77 éves, de tudomán-

nyos kutatásait még is tovább folytatja s még sokat vár tőle a magyar kutató orvostudomány. A híres tudóst a Tisza István Tudományos Társaság tiszteleti rendes tagjává választotta meg s ebben a minőségében ma este félhét órakor tartja még székfoglaló előadását, amelyben a legújabb tudományos kutatásainak eredményeiről számol be.

Dr. Buday Kálmán a Pázmány Péter Tudományegyetemen a kóronctan nyugalmazott nyilvános rendes tanára. 1863. október 13-án született Pécsen. A budapesti M. kir. Tudományegyetemen kezdte s fejezte be orvosi tanulmányait. Orvosi oklevelet 1866-ban szerzte meg. Öt évet töltött a kóronctani intézetben mint Scheutlauer professzor tanársegéde. 1890-ben a Kovács sebésztanár klinikáján műtőorvos lett: 1890—94-ben mint gyakornok, később mint tanársegéd teljesített szolgálatot. 1894-ben Bécsbe s Berlinbe ment tanulmányútra s onnan visszatérve 1895-ben a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetemen helyettes tanár s egy év múlva pedig a kóronctan és kórszövettan nyilvános rendes tanára lett, mint az akkor Pestre költözött Genersich Antal a nagynevű professzor utódja.

1913-ban a Magyar Tudományos Akadémia tudományos érdemei elismeréseképpen levelező tagjává választotta és a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem az I. számú kóronctani tanszéki rendes tanárának hívta meg, ahol ugyancsak Genersich tanár utóda lett.

Buday Kálmán professzornak a hazai és külföldi szaklapokban számos tudományos dolgozata jelent meg. Különösen a csont és izületi gümőkorról, kísérleti veségümőkorról, különös háborús sebtervezésről, rákstatistikáról

és az üszkös gyulladások keletkezéséről jelentek meg nagyértékű szakmunkálatai.

„Kóronctan” címen 2 kötetes tankönyve jelent meg, amely 1929-ig három kiadást ért meg s amely munkája évtizedek óta óriási mérvben segítette elő a magyar orvosképzés európai színvonalát.

A háborús sebtervezésekkel kapcsolatban Buday professzor egy új bakterium-fajtát fedezett fel, amelyet „Buday bacillus” néven könyvel el az orvostudomány. Az üszkös gyulladások keletkezéséről írt munkájában pedig az üszkös fertőzések modern kezelése módjainak alapjait rakta le.

Buday professzor 1931-ben a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja lett. A szegedi Ferenc József Tudományegyetem 1933-ban díszdoktorai sorába iktatta. Tiszteleti tagja a budapesti Királyi Orvosegyesületnek, megalapítója és tiszteleti tagja a Magyar Pathológusok Társaságának.

Buday professzor tanítványai közül Gohann Béla orvos-államtitkár, — Veszprény Dezső a kolozsvári, majd szegedi egyetem elhunyt kóronctan tanára, Balogh Ernő a budapesti egyetem kóronctan tanára, Baló József a szegedi egyetem kóronctan tanára és Borsos-Nachtnébel Ödön a debreceni egyetem kóronctan tanára, Bezi István budapesti központi igazgató-főorvos, egyetemi rk. tanár és Zalka Ödön budapesti központi főorvos, egyetemi c. rk. tanár.

Buday professzor 70 éves születésnapján a Ziegler Beiräge legelőkelőbb német pathológiai tudományos folyóirat ünnepi számot adott ki, amelyet nagy ünneppésséget keretében adtak át tanítványai egy pár év előtt Mesterüknek, a világhírű tudós. Ez az egy tény is bizonyítja, hogy Buday professzor külföldi viszonylatban is elismert tudós, mert ilyen megtisztetés még kevés magyar tudóst ért.

A Tisza István Tudományegyetem önnagát tisztelte meg, amikor dr. Preisz Hugó és dr. Buday Kálmánt a díszdoktorsággal tüntette ki.

Nánássy László.

Elfogta a debreceni rendőrség a trafikbetörések másik tettesét is

Beszámolt a „Debreczen” a rendőrségnek arról a sikerült fogásáról, mikor a Varga uccai trafikbetörés egyik tettesét alig huszonnégy órán belül kézrekerítették.

Sáry István és Goricsanecz József detektívek a tegnapi nap folyamán kézrekerítették a debreceni trafikokban elkövetett trafikbetörések másik tettesét is. A két betörő Illyés Ignác süttősegéd és Váci József géplakatossegéd alkalccsal hatoltak be az üzletkebe, vagy pedig az ajtót felfeszítve törtek be. Ilyen módon vittek el nagymennyiségű dohányárut a Varga uca 33. szám alatti trafikból ellopott 230 pengő értékű cigarettán, szivaron kívül a Pavillon laktanya kántinjából s Papp

Imre karcagi trafikostól, akitől a trafikácukon kívül még ruhaneműket is loptak.

A rendőrségben Goricsanecz és Sáry detektívek kihallgatták Illyés Ignácot és Váci Józsefet, akik megneveztek orgazdájukat is K. János budapesti lakos személyében. A betörők ezenkívül azt állították, hogy a Pavillon laktanya kántinjában elkövetett betörésnél Kodács Imre nevű társuk is segédkezett, aki azonban tagadja, hogy a betörésben résztvevett volna s ártatlanságát hangsúlyozta.

A trafikbetörőket a kihallgatások befejezése után átadják a kir. ügyészségnek.

Siketnéma leány marólugtragédiája

Igen érdekes eset került a debreceni törvényszék Tokay tanácsa elé csütörtökön délelőtt. A bíróság elé állt gondatlanságból okozott emberöléssel vádolva Hoffmann Bernátné vámospécsi kereskedő. A vád szerint Hoffmanné házimunkák végzésére alkalmazta Nagy Róza vámospécsi leányt, aki siketnéma volt. A leány, mint a vádirat közli, marólugot ivott Hoffmannék lakásán; mert vigyázatlanul az asztalon hagyta egy bádgedényben marólugot. A leány ivott az edényből, mert azt hitte

hogy víz van benne.

A tárgyaláson a vádlott kijelentette, hogy a háznál, mivel hat kisgyermek van, nem tart marólugot, nehogy baj történjen. A siketnéma leány nem az ő házában ihatta a marólugot.

A meghalt leány anyja elmondta, hogy a leánya a marólug megívása után hazaszaladt és a julian egész össze. Másnap mondta el felbeszéd útján, hogy víz helyett marólugot ivott Hoffmannék konyhájában. A bizonyítási eljárás után dr. Aczél Jenő

Ajánlat.

Elhatároztuk, hogy tekintettel a nehéz gazdasági helyzetre, mindenkinek, aki hitelképes, HAT HONAPI RÉSZLETFIZETÉS mellett állunk rendelkezésére.

Az ország egyik legnagyobb férfi- és fiúruha raktárával rendelkezünk és a SZIGORUAN SZABOTT ÁR minden darabon fémlemez pecséttel van rögzítve úgy, hogy a csalódás ki van zárva.

Nem vagyunk semmiféle hitelcsoport tagjai. SZEMÉLYI HITELT nyújtunk legolcsóbb szabott árainkon, amelyhez sem KEZELÉSI KÖLTSEGE, SEM MÁS CIMEN EGY FILÉRT SEM SZÁMITUNK.

Öltöny, átmeneti kabát, bunda és fiúruhánk anyagait és kellékjeit a legmondosabban válogattuk meg és túlnyomó részét SAJÁT MUNKASÁINKKAL készítettük el.

Ezeknek a szabásáért, kiviteléért és anyagjáért a legmészszebbmenő teletöltséget vállaljuk Külön borkabát osztály. ELIS MERT ELSŐRENDŰ URI SZABÓSÁG.

Választékunk most a legnagyobb és ezért kérjük győződjön meg mielőbb, hogy 55 ÉV OTA méltán érdemelték ki a LEGOLCSÓBB CÉG hírnevét. Kérjen még ma hitelignyélési lapot.

GRÜNFELD

Kistemplom mellett.

védő kérte a felmentést, mert semmi bizonyíték nincs a siketnéma leány zavaros jelbeszédén kívül, melyet anyjának mondott arra, hogy tényleg Hoffmanné itta meg a marólugot. Nem is hihető, mert a vádlott, akinek hat kisgyermek van, nem hagyhatta asztalán a zsírosszódát, annál inkább, mert tanuk bizonyították, hogy csak jégszódát használt a mosáshoz.

A bíróság felmentette Hoffmannét a vád alól.

Igy rejtély marad, hogy hol itta meg a marólugot a siketnéma leány.

Megölte a forró zsír a kisgyermekét

Csütörtökön délelőtt telefonon jelentették a debreceni ügyészségnek, hogy Balogh Julianna 4 éves miképcési gyermek égési sebek következtében meghalt. A jelentésben hangsúlyozták, hogy gondatlanságot állapítanak meg, a gyermek testén igen nagy felületen vannak égési sebek. A vallomások szerint a gyermek testére forró zsír ömlött és az égette úgy össze, hogy sebei halálát okozták.

A vizsgálóbíró elrendelte a boncolást és a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a gyermek haláláért kit terhel a felelősség.

Gál Samu Hév, igazgató bucsubeszédét tartja. Mellette Tichy Antal, az új igazgató.

Gál Samu tiszteletére rendezett bankett a vasuti vendéglőben.

Kozma volt belügyminiszter sajtópere a „Tiszántul” cikkirójával

A törvényszék 50 pengőre ítélte Vertse K. Andort, a tábla 100 pengőre emelte a büntetést

Rendkívül érdekes sajtópert tárgyalat tegnap délelőtt a debreceni ítélőtábla Barankay-tanácsa. A sértett vitéz leveldi Kozma Miklós ny. belügyminiszter, míg a vádlott Vertse K. Andor nyiregyházi ny. rendőrkapitány.

A vádirat szerint Vertse a Debrecenben megjelenő „Tiszántul” című időszakos lapban 1936 november 8-án egy cikket írt, amelyben éles szavakkal bírálta az akkori belügyminisztert.

A cikk többek között a következőket állítja: »Az OTI félmillió kölesönt szavazott meg Hajdúszoboszlónak, de a belügyminiszter nem hagyta jóvá.« »Magyar betegek, magyar munkások ne várjatok ti gyógyulást, vagy munkaalkalmat a magyar kormánytól. Ami történik, az mind csak cifra beszéd, üres ígérlet, hiú fecsegés. Még ha előfordul is, hogy az OTI ünneplés pillanatban visszaadna valamit a beszédett milliókból, egy tollvonással keresztülhúzza a rövidlátó vaskalapos bürokrácia.«

A vád indokolása a következőket mondja: »A nyomozás során a cikk szerzőjeként Vertse K. Andor jelentkezett, aki a sajtójogi felelősséget vállalta is. Hajdúszoboszló város polgármestere 1935-ben gyógyszerálló építésére a kereskedelmi minisztertől 500 ezer pengőt kért kölcsön. A kereskedelmi miniszter e kérvényt továbbította a belügyminiszterhez, aki 1936 január 18-án az Országos Idegenforgalmi Hivatal elnökének küldötte meg véleményezés végett idegenforgalmi szempontból. Hajdúszoboszló polgármestere 1935-ben hasonló kérvényt nyújtott be az OTI-hoz, amely a kérvényt a belügyminiszterhez juttatta el, aki

mint előbb 1936 február 5-én ugyancsak javaslatával szemponyjából az Idegenforgalmi Hivatal elnökéhez küldötte át. Az Idegenforgalmi Hivatal elnöke a kérvényeket a Pénzügyi Központba irányította. A PK az ügyet tárgyalásra azért nem készítette elő, mert Hajdúszoboszló város az építési terveket ismételt sürgetés ellenére sem terjesztette be, sőt a város polgármestere folyó évi február hó végéig kért haladékot. Az OTI Hajdúszoboszló kérését tehát érdemben nem tárgyalta. Valószínűleg tehát a szóbanforgó közlemény azon állítása, hogy az OTI 500 ezer pengőt szavazott meg Hajdúszoboszlónak és hogy a vonatkozó határozatot a belügyminiszter nem hagyta jóvá.«

Ez ügyben a debreceni törvényszék Tokay-tanácsa ez év április 13-án tartott főtárgyalást, amely büntősnek mondotta ki a vádlottat sajtó útján elkövetett rágalmozás vétségében és 50 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet indokolásában kimondotta a törvényszék, hogy a sajtónak nemesak joga, hanem kötelessége is közérdekű ténykedések nyilvánosságra hozása és megbíralása. Ez a bírálat azonban csak akkor jogszerű, ha a való tények előadása mellett tárgyilagosan von következtetést és nem tartalmazza a bíráló egyéni meggyö-

A Harmonia Dalárda hangversenyének közönsége. — Elöl közepén az ünnepeltek.

A Békessy Béla Vivóklub évadnyitó vacsorájáról.

ződését és véleményét s ha törvényes tilalomba nem ütközik és a mások becsületét nem sérti. De ugyancsak nem helytálló a vádlott azon védekezése sem, hogy más lapban megjelent közlemény miatt nem indult eljárás, ez a körülmény a vádlott felelőssége vo-

nását nem zárja ki.

Fellebbezés folytán a debreceni tábla Barankay-tanácsa esütőtörökön foglalkozott az ítélettel és azt megváltoztatta. A büntetést fel-emelte 100 pengőre, egyébként a törvényszék indokolását elfogadta. Az ítélet a Kúria elé kerül.

Véres támadás Budapesten a légiriadó idején

A jól sikerült budapesti légiriadó idején véres verekedés történt a sötétség oltalma alatt Kispesztén. Vig István és Jaska Pál gyárimunkások leányismerőseiket kísérték az uccán, amikor hirtelen a sötétségből előugrott négy férfi és kegyetlenül ütlegelni kezdték őket. Menekültek egy kapu alá, át-

másztak egy kerítésen, de a támadók csak mentek utánuk.

A két munkás szorongatott helyzetében a támadók közül kettőt leütött a kezükbe került karóval. A két elájult támadót, Tóth Imre és Fóti József napszamosokat a mentők szállították el.

Tűz ütött ki egy köntösgáti tanyán

A tűzoltók kétórát munkával lokalizálták a tüzet

Tegnap délután valamivel három óra előtt telefonon értesítették a tűzoltókat, hogy Elek János gazdálkodó köntösgáti tanyáján óriási tűz ütött ki. A tűz következtében kigyulladt 20 mázsa szalma, 20 mázsa szén, 40 mázsa búkköny és 400 kéve tengerikőrő.

A tűzoltók Török István ügyeletes tiszttal vezetésével egy fecskendővel, nagy készséggel vonultak ki a helyszínre. Az égő termények lángolása már kilométerekről meglátszott, amint a fecsapó

hatalmas lángnyelvek vörösré festették az eget.

A tanyában hatalmas pánikot okozott a veszedelmesen terjedő tűz. A házbeliek megkísérelték az oltást, de az elhagyozó lángokat nem sikerült elfojtaniuk s már attól lehetett tartani, hogy a tűz átterjed a tanyaépületre és azt is elpusztítja.

A tűzoltóknak végül kétórát megfeszített munka után sikerült a tüzet lokalizálni. A termények nagy része elhamvadt, azonban a tűz továbbterjedését megakadályozva, sikerült a tanyaépületet megmenteni.

A tűz okát nem sikerült kideríteni s a mai napon megtartandó tűzvizsgálat lesz hivatva ezt megállapítani. A kár 4—500 pengő. Az elégett termény nem volt biztosítva.

SZENTANNA PUSZTAI TEAVAJ

naponta frissen ismét csak

Monokynál (Esterházy lerakat)

Piac ucca 30. Telefon 21—49. kapható.

Sajtók, szardíniák, csmpótok, főzelék- és huskonszervek a legnagyobb választékban!

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

Temetés

Eltemettem kihűlt szívemet,
Szent Halott... Kriptája a Világ.
Nem sirt senki a temetésén,
Nem hullott rá áldás, sem virág.

Éltem. Könnyesebben, mint mások.
Küzdöttem, volt hideg a szobám,
Fáradtra dagadt a két kezem,
Volt szárazkenyér a vacsorám.

Szerettem, hittem, — jó az Ember!
Vonzott káprázat, csodás jövő,
Fűtöttek eszmék, mesés álmok
Leszek majd én is Fáklyavívő!

Vagy Asszony leszek, gyöngé, védett,
Faluharangra száll az imám...
Távol a város rohanása...
Nem lesz előttem ezer irány...

Akarat jött, Isteni döntés:
Költő vagy, hát járd a Golgotát!
Jöjjön Judás... és érezd te is
Millió társad győtrő bánatát.

ZS. MOLNÁR IBOLYA.

— **Külföldi vadászok a Hortobágyon.** A Hortobágyon az idén különösen sok a vadlaba és emiatt korábban kezdődött a vadászati szezon. Külföldi vendégek is vannak a hortobágyi csárdában, így két család is Málta szigetéről. A hazai vadászok is kezdik lassanként felfedezni a Hortobágyot, vadászati szempontból és az ország több távolabbi vidékéről is jönnek vadászok a Hortobágyra.

— **Október hó 19-én megkezdődnek az Olasz Intézet előadásai.** Az Olasz Kulturintézet közli az érdeklődőkkel, hogy október hó 19-én kezd meg előadásait. A nyelvtanfolyamok, melyek szélesvonalú kultur- és zenei programmal fűgnek össze, teljesen ingyenesek, beiratási díj kettő pengő. Kérjük az iratkozókat, hogy fényképet, illetőleg régi igazolványukat hozzák magukkal. Hivatalos órák: délelőtt 10—12-ig és délután fél 6-tól fél 8 óráig vannak. (o)

— **Szent Erzsébet Nőegylet idénymegnyitó kávédelutánját** tegnap tartotta meg nagy érdeklődés mellett. Több mint nyolevontan jelentek meg az egyesület tagjai közül, Kövy Lajosné, ki nemrég tért vissza rokon látogatásról Távolkeletről, igen érdekes előadást tartott Japánról, Kináról és az ottani háborús viszályokról. Kovassy Kálmánné számolt be az egyesületi élet mult évi mozzanatairól. Elénk tetszést váltott ki, hogy jelentését versben adta le. — **Tarján Oszkár** Hév. főtanácsos, a Manrézáról és ottani lelki élményeiről tartott magasszínvonalú előadást. A tagok alkalmat találtak, hogy a délutánon üdülőjéjük névnapja alkalmából özv. dr. Józsa Ödönnét.

— **Grünfeld S.** angol és francia női divatterme, Piac u. 58. L. em. Elsősztályu munka, előzékeny kiszolgálás, pontos szállítás.

— **A román hadsereg lovat vásárol.** Brassóban nagy lóvásárlást és sorozást tart a román hadsereg, ahol háta és igás lovakat keresnek, még pedig a hírek szerint a román hadsereg azonnal fizeti is a vételárát. Azonnal és készpénzzel, ami felette meglepő nekünk, akiknek más fogalmaink vannak az ottani állapotokról.

— **A Szociális Missziótársulat kulturdelutánja.** A Szociális Missziótársulat Kórházmissziója a betegek javára október 17-én délután 6 órai kezdettel rendezi második kulturdelutánját a kegyesrendi gimnázium dísztermében. Müsorának első számában a róm. kat. elemi iskola növendékei énekelnek Balogh Lenke tanítónő betanításában, majd Báthory József kegyesrendi igazgató ad elő Prohászka-ról. „Kis tündérek egymás közt”. Táncolják: Adám Hajnal, Juhász Márta, Mikó Évi, Székely Gabi és Juhász Edithke, zongorán kíséri Kovács Juliska. — **Sik Sándor** „Alexius” c. misztériumából ad elő Tuster Jolánka. „Szerartásos hazafiság” címen felolvas vitéz Lépes Győző ny. ezredes. Befejezésül dr. Magyar István kegyesrendi tanár énekel: Haendel: Largo, Mozart: Serasto áriája a Varázsfuvalából, Igyártó: Székelyföld. Zongorán kíséri Zempléni Kornél.

— **Negyezezer mázsa burgonyát vesz fölünk Románia.** Az Erdélyi Gazdasági Egyesület engedélyt kapott a román földmívelésügyi minisztériumtól, hogy 40 ezer mázsa Gül-Baba burgonyát vásárolhassanak és bevitessenek Magyarországra Erdély területére. Az engedély kiadását azért kérték, mert az erdélyi terméssü burgonya nehezen telet, így a magyar Gülbaba burgonyát vetési célra vásárolják.

— **Izraelita istentisztelet a Deák Ferenc uccai templomban:** Péntek délután szombat köszöntő im anegy óra ötven percor. Szombaton reggel hét óra tizenöt percor, délelőtt tíz óra harminc percor. Kápolnási uccai templomban szombaton reggel féltíz óra kor gimnáz. un. i istentisztelet. Délután n. indkét templomban négy óra kor. Szombatkiemneteli ima öt óra negyven percor. Vasárnap-pénteken reggel hat óra harminc percor, vasárnap, esütörtökön este öt óra öt percor. A Kápolnási templomban hétfő és esütörtök reggel hat óra tizenöt percor. Az elnökség.

— **Istentisztelet ideje az orth. izr. templomban.** Péntek d. u. 4.42. Szombat reggel 8 óra. Szombat d. u. 4 óra. Szombat kezdete 4.32, vége 5.40 ó.

— **A gazda a templomban imádkozott, addig a végrehajtott „kifosztották” a lakást.** Simon Lajos a Székelyudvarhely melletti farkaslaki lakos gazdaember vasárnap misét hallgatni ment a templomba és míg Isten házában volt, megjelentek a lakásán a végrehajtok, mivel nem találtak otthon senkit, a lakást feltörték és magukkal vitték az ingóságokat kézizálogként községi pótdadó tartozása fejében. Az igen különös foglalatási mód érthető megütközést és visszatetszést keltett, de Simon Lajos már mást nem tehetett, mint feljelentette a román végrehajtokat.

— **A következő esztendő elején tartják meg a romániai választásokat.** Leg utóbb sokat szerepelt a világ nagy nyilvánossága előtt a romániai választás híre, hiszen azzal védekezett a román miniszterelnök is, hogy a kisebbségi népeknek azért nem adnak teljes jogot most, mert ez az ország többségi népe előtt a kormányt rossz színben tüntetné fel és a közlegő képviselői választásokat az ellenzék javára befolyásolná. Mint bukaresti jelentésekből olvassuk, a választások a jövő esztendő elején, májusig fognak lezajlani.

— **Epekő, vesekő és hólyagkőbetegek** valamint azok, akik húgysavas sók túlszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes Ferenc József keserűvíz használata által belmüködsük elrendezését, emésztésük előmozdítását és állapotuk javulását érhetik el. Kérdezze meg orvosát!

— **Meghalt a „Zenta” cirkáló hős parancsnoka.** Pachner Pál, az osztrák-magyar haditengerészet legendáshírű parancsnoka, nyugalmazott tengernagy, Grázban, 67 éves korában elhunyt. Pachner osztrák állampolgár volt, azonban az utóbbi években Pólaban élt. Pachner látogatásban volt Grázban és eközben érte utól a halál.

— **Felhívás a jószívű emberekhez.** Felkérem erdélyi testvéreimet, hogy egy jobb napokat látott, Erdélyből menekült úrnő nyomorán segítsenek. Zalogban levő téli ruháit kell visszaváltania, mert különben nem is dolgozhat. Balogh Lajosné sz. Tornyi Erzsébet, Varga ucca 12.

— **Amerikai olajmágnások a Dunántúlon.** Mint ismeretes az „Eurogaszko” nagyarányú fúrásokat végeztek Lipsén, olaj után. Az új olajfúrások nagyserű eredményei Amerikába is eljutottak a társaság legfőbb irányítóihoz, akik most személyesen jöttek Magyarországra, hogy a helyszínen szerezzenek meggyőződést a fúrások állásáról, eredményeiről és azok gazdasági kihasználásának lehetőségéről. — Az amerikai olajmágnások 10 napig lesznek Lipsén, majd Görgetegre és Inkére látogatnak el, hogy a többi zalai és somogy megyei fúrótelepet is tanulmányozzák. Az olajmágnások látogatásától a gazdasági körök rendkívül sokat várnak.

— **Nagyszében környékén megkezdődtek a román ősi nagy hadgyakorlatok.** Az évenként szokásos ősi nagy román hadgyakorlatok ezidén Nagyszében környékén zajlanak le, melyen részt vesz Károly román király, Mihály nagyvajda, Gamelin, a francia vezérkar főnöke, de megjelennek ott a kormány tagjai és a külföldi katonai atasek is. Ez az első eset, hogy a román légi haderő is jelentékenyen részt vesz ezen a hadgyakorlaton és mindjárt az első napon, Gutu, a galaci repülőraj parancsnoka kisebb baleselen esett keresztül.

— **A litervéka.** Amiről azt hittük, hogy már régen kiment a divatból, most olvassuk, hogy a romániai hivatalos terményjelentés szerint a barótt terményárakát buzából, rozsból, árpából, zabból litervékaként számítják, illetve jegyzik.

— **A Nyilastelep mellett elhúzódo országút építését félbehagyták.** Megemlékeztünk arról, hogy a vámospéresi országútnak a Nyilastelep mellett elhúzódo részén nagy erővel indult meg az utépítési munka és huzamosabb időn át dolgoztak az emberek. A munka szépen haladt, de most hirtelen félbeszakadt a munka. A munkások nem dolgoznak, az építési anyagok széthordva hevernek és csak keskeny utrész van szabadon hagyva, de az is törmelékekkel van borítva többhelyen és ezzel nemesak megnehezítik, hanem veszélyessé is teszi a közlekedést. A munka megakadásának okát nem tudják, de ha az ok elhárítható, úgy igen üdvös volna az utépítési munka azonnali megindítása.

ANGOL-BAN

FRISS HALAK ÉS HALASZELÉ

Születés: Nagy István szabó só fia Miklós, Bezerédi u. 35.

Eljegyzések: Tamáskó Bertalan OTI altiszt Oláh K. u. 48.—Sápi Eszter Pál-lag. Hajdu József fm. Simonffy u. 9.—Schönperger Julia, Kishegyesi ut 38. Sándor György gazdálkodó Haláp 117.—Ludányi Julia Haláp 176. Gazdag József vendéglős Piac u. 36.—Furka Erzsébet u. ott. Vedres András gyógyszer. szolga, Honvéd u. 44.—Lelesz Mária u. ott. Veres István fm. Perc dűlő 33.—Cseke Teréz Fáy dűlő 5-f. Fenértői András máv. rézműves, Temető u. 16.—Gaál Erzsébet Hatvan u. 57. Józsa Imre fogműves Mester u. 12.—Borbély Ilona Kosóly u. 16. Csik Ernő máv. altiszt Szolnok—Dusa Margit Doberdó u. 24. Hatala Mihály cipész, Teleki utca 38.—Horog Jolán Gázgyár u. 6. Szabó Gyula sütő s. Honvéd u. 25.—Papp Róza u. ott. Kálló Béla zenész Rakoszkó u. 1.—Berki Zsuzsa u. ott. Szabó János mészáros Tengerész u. 3.—Tóth Julia u. ott. Vásárhelyi Lajos fm. Bajnok u. 18.—Arnóczki Mária Bajnok u. 7.

Halálozások: Balogh Julia ref. 4 éves Mikepéres. Szép Ödön r. k. 43 éves, Gölya u. 3. Urbán György r. k. 80 éves, Kanális u. 91. Kovács Pál r. k. 75 éves Kishegyesi ut 40. Marinka Sándor ref. 67 éves, Tegez u. 71. Schiffmann Ernő izr. 26 éves, Pesti u. 37. Bagi József r. kat. 33 éves Pacz.

— **Bűnvádi per a beteg ökör eladásából.** Piresi István és Szűcs Bálint hentes- és mészárosok egy ökör eladásában vettek részt a kabai vásáron. Az ökör beteg volt és a vevő előtt elhallgatták, hogy a levágásra vásárolt ökör nek a húsa nem lesz értékesíthető, csak arról beszéltek, hogy az ökör sánta, mert a lába fáj. A vevő pert indított, amiért előtte elhallgatták, hogy beteg az ökör. A polgári perben Piresi és Szűcs vallomást tettek és ezért a vallomáért indult meg ellenük az eljárás hamistanuzás miatt. A debreceni törvényszék előtt kihallgatott tanuk nem bizonyították a vádat és különben is, mint a védő, dr. Aczél Jenő hangsúlyozta, az ökör eladásánál írásban kellett volna szavatosságot kikötni, ezt elmulasztották és a szóbeli megállapodást a törvény polgári perben figyelembe nem veheti. A bíróság felmentette a vádlottakat a vád alól. Az ítélet jogerős.

— **Egy volt frontharcos kérelme a jószívű emberekhez.** Bartha László 63 éves, Agárdi uca 19. szám alatt lakó asztalossegéd, aki 75 százalékos hadirokkant de — mint mondja — segínyt nem kap, mert elkésett a jelentkezéssel és kérvényét később már nem vették figyelembe, igen nehéz helyzetbe került. Dolgozni nem tud s nyomorog a feleségével együtt. Arra kéri a jószívű embereket, hogy segítsenek rajta Fehérneműt is eladta már, hogy élelmet vásároljon. A jószívű adakozók küldjék adományait Agárdi ucca 19 szám alatti lakására.

— **A temesvári cukrászdákból elkobozták a rádiót.** Az elmúlt hét egyik napján hatóságí emberek végig járták a temesvári cukrászdákat és az ott talált rádiókat, még akkor is, ha ezek a műhely területén állottak, összeszedték és elkobozták, sőt mindjárt tetemes büntetéseket is szabtak ki a rádióvevő készülék tulajdonosokra.

Dankó temetkezési vállalat

Üzlethelyiségemet Piac-utca 28. sz. (Gambrius passage) alá helyeztem át

Ekli József

INDOJARKAS

Hazánkban eléggé csendes, jórészt borult és száraz volt ma az idő. A hőmérséklet a déli megyékben elérte a 15 fokot, egyebütt 12—14 fokig emelkedett.

Jóslás: Mérsékelt délnyugati légáramlás, változó felhőzet. Nagyon és északon egy-két helyen kisebb fűtő eső. Éjjel egyes helyeken ködképződés. A nappali hőmérséklet kissé esik.

— A windsori hercegi pár látogatást tett a Stock & Co. berlini mintagyárüzemben, Edvárd herceg jóízűen megédezt a munkás-kantinában, majd visszatért a Kaiserhof-szállóba, amely előtt nagy tömeg állt és a berlini népszokás szerint szavalókórusok hevenyészett versikéjével kiáltott a herceg ablakai felé. A vers így hangzik magyarul: „Kedves Endvárd, légy oly drága, Ahj ki szépen az ablakba!” A herceget egyébként dr. Ley, a munkafront vezetője kíséri egész útján.

— Haddbírósg védi a futballbírákat Romániában. A román labdarúgó szövetség értesítette valamennyi taggyűlést, hogy az egyre gyakrabban előforduló bíróverések miatt sikerült kiközösíteni, hogy a hatóságok mindenképp megvérték a bírókat, a mérkőzés után haddbírósg elé állítanak.

— Lábára esett a szekerce. Szentesi János, Kuruc uca 64. sz. alatti lakos tegnap délután szekercével kezében székre állt. A szék eldőlt a lábára és szekerce átvágta Szentesi lábfejét. Erősen vérző sérülését a mentők költötték be.

— A Kúria is kétévi és kéthavi fegyházra ítélte Záhony Jánost. Most tárgyalta a Kúria Záhony János volt diós győri MOKTÁR igazgató sikkasztási bűnügyét. Mint ismeretes Záhony János a bank fiókjának vezetője közel negyven ezer pengőt sikkasztott el és büncselekményének elkövetése után megszökött Magyarországról. Idegenben próbált új életet kezdeni, már meg is volt a megállapodása, hogy Abesszíniában helyezkedik el főfizezői állásban. Utközben azonban olaszta a sikkasztásáról és meneküléséről szóló különböző közleményeket és találgatásokat. Saját vallomása szerint amikor meghallotta, hogy azzal gyűjtöttek, hogy szovjet nével Oroszországba menekült, inkább vállalta a büncselekményei következményeit. — Mintsem szabadon rajta, hogy kommunista lett. A törvényszéken igazság részletekben gazdag tárgyalás után a törvényszék két és fél évi fegyházra ítélte a sikkasztó bankigazgatót. Felbevezetés folytán a tábla s majd most a Kúria elé került Záhony János bűnügye. A Kúria helybenhagyta a tábla ítéletét.

— A borsodi alispán nyugdíjazása. Miskolcra jelentik: Izgalmas közgyűlést tartott tegnap Borsod vármegye. Ezen a közgyűlésben kellett döntenie a törvényhatóságnak arról, hogy nyugalmazza-e vagy pedig a szolgálatban visszatartsa Bónis Aladar alispánt. A kisgyűlés, amely a belügyminiszteri leirat alapján ezzel a kérdéssel foglalkozott, azzal az indítvánnyal szembent, hogy az alispánt 1938 vééig tartásuk vissza hivatalában, szótöbbséggel azt a javaslatot tette a közgyűlésnek, hogy az alispánt ez év december 31-én szolgálati idejének lejártával nyugalmazzák. A közgyűlésen az alispán bejelentette, hogy 1938 április elején nyugalmába akar vonulni. A bejelentés alapján a megyebizottsági tagok között kompromisszum jött létre és ennek eredményeképpen elfogadták Bónis alispán nyugdíjazásának bejelentését. Az alispán ezek szerint 1938 április 1-ig hivatalában marad.

Kutba lökte 5 éves mostohalányát

A nevelőanya rémtette

Pénzes János váli gazda nemrég másodszer nősült, hogy öt éves kisleánya mellé nevelőanyát kapjon. Elvette Krém Mariát, aki eleinte szeretettel bánt az árvaival, de később meggyűlölte és nemcsak üldözte, hanem kínozta is. Kedden este az apa elküldte a kútra vizért a kisleányát, aki onnan nem tért

vissza. A gazda reggel kezdte keresni és a holttestét a kútban megtalálta. A csendőrök vallatásra fogták a mostohát, aki bevallotta, hogy amikor a kisleány a kúthoz ment, utána lopódzott s betaszította a kútba.

A csendőrség a gyilkos mostohát átadta az ügyészségnek.

Bolrány a horogkereszt-rajzolás miatt

Hódmezővásárhelyen ez év májusában súlyos affér játszódott le özv. Nyéki Józsefné és Wollner Sándor 24 éves fakeskedő között. Nyéki Józsefné feljelentése szerint Wollner Sándor május 29-én este a Kállay uccán ok nélkül rátámadt, öklével az arcába vágott és ezzel nyolc napon túl gyógyuló sérüléseket okozott. Ezért súlyos testisértés címén kéri Nyékiné a fiatal fakeskedő megbüntetését.

Wollner Sándor viszonyát emel özvegy Nyékiné ellen durva becsületsértés és könnyű testiértés címén azzal, hogy az ucaai bolrányt Nyékiné provokálta, súlyos sértésekkel illette őt, majd arcába csapott és felvérezte az arcát.

A járásbírósi tárgyaláson kiderült, hogy Nyékiné fia horogkeresztet rajzolt Wollner házának a falára. Ő ezen felháborodott, kiszaladt az uccára, ahol Nyékinét megkérdezte, hogy az ő fia volt-e, aki a horogkeresztet rajzolta és elszaladt? Wollner azt vallotta, hogy a hangjában nem volt semmi támadás, ellenben Nyékiné szidalmazta és az arcába köpött,

majd a körmével megvérezte az arcát. Ő csak védekezésül emelte maga elé a kezét. Ha Nyékiné megsérült, az csak úgy történhetett, hogy az önvédelem során keze az arcához ért.

Homlokegyenest ellenkezően mondotta el a történeteket Nyékiné. Szerinte leányával és annak egyik barátjával sétált a Kállay uccán, ahol elébe ugrott Wollner Sándor és kihívó hangon rákiáltott: „Magáé ez a gyerek! Láttá mit rajzolt oda? Ő a kisfiú után futott, de Wollner ismét mellette termelt és teljes erővel arcába sújtott úgy, hogy két foga meglazult.

A kihallgatott tanúk szintén elentétesen vallottak. A járásbíró megállapította, hogy az orvosok vallomása is ingadozó, ezért hivatalból is helyt adott a védő indítványának, törvényszéki orvosszakértőt fog megidézni és kihallgatni.

— Csak árja orvoshoz járulunk hozzá — szolt közbe Hollóssy Antal, Nyékiné védője. A tárgyalást aztán a bíró elnapolta.

— 545 éve fedezték fel Amerikát. Az Újvilág felfedezésének 545-ik évfordulóját október hó 12-én nagy ünneppel ülték meg Rómában és Kolumbusz szülővárosában, Génában. — Mindkét város zászlódszben pompázott, de megemlékeztek a nagy felfedezőről Buenos Airesben is, ahol ezen a napon adták át a 140 méter széles és közel 15 kilométer hosszú új sugárutat, az Avenida 9. Juli-t a forgalomnak.

— Az Egyesült Államok 175 legismertebb vezetőkatolikus, köztük papok, tanárok, újságírók stb. kiáltványt tettek közzé, amelyben rokonszenvéket fejezik ki Franco tabornok mozgalmá iránt. A kiáltvány szerint Franco harca éppen olyan jogosult, mint az 1776-i amerikai forradalom. Franco valójában a spanyol demokráciát és a kereszténységet védelmezi a szovjet diktatura ellen.

— A gyorsvonat belefutott a juhnyájba. Különös szerencsétlenség történt a szolnokmegyei Törökszentmiklós határában, a Tiszaföldvár felé vezető műút átjárójánál. Az Arad felé robogó gyorsvonat belefutott a sínek közé tévedt juhnyájba. A mozdony kerekei 47 juhot agyonvágottak. — A mozdony is megromlott. A csendőrség nyomozást indított annak megállapítására, kit terhel a felelősség.

— Csütörtökön délelőtt adta át rendeltetésének a miskolci új modern postapalotát Terstyánszky Ákos államtitkár, a posta vezérigazgatója. — Az avatási ünnepségen Miskolc város egyházi, katonai és polgári előkelőségei teljes számban megjelentek.

— A berlini lapok foglalkoznak azzal a Németország elleni cseh kihívással, amely a prágai művészeti kiállításán történt. Ezt a kihívást Ranke cseh miniszter nyitotta meg. Jóllehet a kiállított képek között Németországot s a német államterítit ávalzó képek is vannak

— Csontot gyűjtenek a német tanulók. A hulladékgyűjtő birodalmi szervezet büszkén jelenti, hogy 760 berlini iskola fiú és leány növendékei augusztus és szeptember hónapok folyamán közel száz ezer kiló csontot gyűjtöttek. Pontosabban: a fiúk 41.636, a leányok 48.644 kiló csontot szolgáltattak be. Az akció vezetői remélik, hogy tavaszig félmillió kilogramm hulladék csontot sikerül gyűjteni.

— Fekete golyák Kunmadarason. Tegnap délután fekete golyát láttak a kunmadarasi nagylegelőn, amint kiterjesztett szárnyakkal keringett az egyik nádas felett. — Kovács Elek gazdálkodó több fekete golyát látott még a nagyerdő környékén is. A legnagyobb ritkaság, hogy a vándormadarak ilyen sokat kessenek a melegeb bvidékre való költözésnél.

— Autóbusz és vonat karambolja — 13 halott. Bahavalpur és Samazata között az egyik vasúti átjárónál egy személyvonat elütött egy társaságépkecsit. A gépkocsi 13 utasa meghalt, 12 pedig súlyosan megsebesült.

— Adómentes cukrot kapnak a méhészek. A pénzügyminiszter az inségbe jutott méhészaladók téli élelmészének biztosítására négy százalék homokkal denaturált újabb hat vagon fehér kristálycukrot bocsátott a méhészek rendelkezésére. Az etetőcukrot az Országos Magyar Méhészeti Egyesület utalványozza és annak vezérképviselése osztja ki. Minden egyes méhészalad után 7 kiló cukrot lehet igényelni. Az etetőcukor ára kilónként ab Budapest 50 fillér. Megrendelőlévélrt az Országos Magyar Méhészeti Egyesülethez (Budapest, IX. Üllői út 25.) kell fordulni. A megrendelőlapoz 24 fillér postabélyeget kell csatolni. Az egyes méhészek által igényelt cukrot a budapesti raktárból október hó 31-ig szabad elszállítani és legkésőbb november 15-ig kell feletetni.

GYÁSZ ROVAT

Sándor Józsefné született Németh Eszter, életének 57-ik évében elhunyt. Temetése ma délután négy órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. — Lakás: János uca 47. szám. — Temetését: Bartha vállalata végi, ref. püspöki palota.

Urbán György 80 éves korában elhunyt. Temetése pénteken félhárom órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből. Lakás: Kanális uca 91. sz. Gebauer-cég rendezi.

Ma temetik özv. Hüttl Tivadarnét. Hirt adunk arról, hogy Debrecenben meghalt özv Hüttl Tivadarné, dr Hüttl Tivadar orvosprofesszor édesanyja. Az elhunyt úriasszony hült hamvait Budapestre szállítják és ma délután a Kerepesi temetőben a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

— A villamoskalauz szíve. Egy olvasónk írja nekünk a következőket: Érdemesnek tartom közölni az alábbi esetet, amely tegnap este a 8-as számú villamoson történt. A Honvéd uccan felszállt, jobban mondva felvándorogott a villamosra egy rokkant, elnyúlt szakadozott ruhában, lábán még alighanem a háborúból származó lábszárvédővel. A nyomor leritt róla. A 65-ös számú kalauz, aki a kocsin teljesített szolgálatot, kötelességéhez képest jegy váltásra szólította fel. A szegény rokkant, kezét kitorodítva jelezte, hogy nincs pénze, viszont szabály, hogy a villamoson senki sem utazhat jegy nélkül. A kalauz megsánta a szegény embert és sajátjából váltotta meg neki a jegyet.

— Beregszászon is hajléktalan lett a magyar színészet. Az ungvári cseh országos hivatal megtiltotta, hogy a tulajdonában levő vármegyeháza nagy termében színelőadásokat rendezzenek. Ez az intézkedés Beregszászon is hajléktalanná teszi a magyar színésztársaságot. A színpadot 15 évvel ezelőtt emelték, amikor egy tűzvész megrongálta a régi színházépületet.

— Gróf Klebelsberg Kunó halálának 5 évfordulója alkalmából a gróf Klebelsberg emlékbizottság a Magyar Tudományos Akadémián ülést tartott, amelyen Korniss Gyula egyetemi tanár elnöki megnyitása után Bakay Lajos egyetemes orvosprofesszor mondott ünnepi emlékbeszédet, amelyben Klebelsberg kulturpolitikai alkotásait méltatta. Korniss Gyula az ülés végén bejelentette, hogy az emlékbizottság az ezerpengős Klebelsberg emlékdíjat ebben az évben Kosáry Domokos dr, fiatal történettudósra ítélte. — A Klebelsberg szobor építésével pedig Gaertner Jenő szobrászművészt bízták meg. A szobor a jövő tavasszal készült el s azt az Eskü-téren fogják felállítani.

— Szabad-e valakit beleegyezés nélkül filmezni? Nem mindennapi probléma került a budapesti törvényszék elé. A bírának azt kell eldöntenie, hogy a „Tisztelet a kivételnek” című, évekkal ezelőtt elkészített magyar film mennyiben sértette meg Molnár János Berlini téri cipőtisztító személyi jogát. A cipőtisztító 200 pengő értékű és anyagi kártérítésért beperelte a film producereit, mert engedély nélkül szerepeltették a filmben. Molnár János keresetében azt is előadja, hogy a törvény tiltja azt, hogy bárkit is szerepeltessenek megkérdezése nélkül. A producerek azzal védekeznek, hogy a felvételek megkezdése előtt figyelmeztették a közelben tartózkodó embereket, hogy filmezés lesz, tehát Molnár Jánosnak módjában lett volna onnan elmenni. A jogászok között élénk érdeklődés nyilvánul meg a törvényszék ítéletét illetőleg.

A VADASZT MEGÖLTE SAJÁT FEGYVERE

Varga László 38 éves iharosberényi községi bíró szenvedélyes vadász volt. Emiatt gyakran volt összetűzése feleségével, aki szemrehányásokat tett neki azért, mert a vadászat miatt elhanyagolja gazdaságát. Tegnap is nagy veszekedés támadt a házaspár között a vadászat miatt. A községi bíró földhözvágta fegyverét, amely az ütődéstől elsült, a golyó eltalálta Vargát és azonnali halált okozott.

Hetven bundát vett át ügyfeleitől megörzés végett Illés Zoltán budapesti szüzemester. Alig kapta azonban kézhez az egyenként is több ezer pengő értékű bundákat, nyomban a különböző zálogházakba vitte „megörzés és szakszerű kezelés” végett. Mikor több budapesti úrinő visszaakartak venni a megörzésre adott bundát, különböző kifogásokkal húzta-halasztotta azok kiszolgáltatását, majd tegnap reggel eltűnt a fővárosból. Az alkalmazottak nem tudták megmondani főnökük tartózkodási helyét, csupán annyit, hogy elutazása előtt Illés egy nagy csomagot adott át az egyik fővárosi ügyvédnek és ebben a csomagban a bundákról szóló zálogcédlulak vannak. — A zálogba tett bundákért többszáz ezer pengőt kitevő összegeket vett fel és valószínű, hogy az így kapott pénzt elspekulálta. A rendőrség minden intézkedést megtett a szelthamos kézrekerítése érdekében.

Ma lesz a Magántisztviselők gyűlése. A magánalkalmazotti törvény készülő végrehajtási utasítása s a fizetett szabadságidőről megjelent rendelkezéseket élénken foglalkoztatja Debrecen magántisztviselői. Ezekkel a kérdésekkel foglalkozik a debreceni helyi csoport ma este 8 óra órára összehívott gyűlése is, a helyi csoport, Széchenyi uca 19. számú helyiségében. A nagy érdeklődéssel várt gyűlés napirendje a következő: Kertész Miklós országgyűlési képviselő: „Agyagos reformtervek a társadalombiztosítás terén”, Wiesner Sándor központi alelnök: „Mi készül a magántisztviselők munkaviszonyának szabályozása körül?”

SZÍNHÁZ
HETI MŰSOR:

Október 15-én, pénteken este: **Golya szanatórium.** Prémier bérlet. Csak felnőtteknek.
Október 16-án, szombaton délután: **Magnás Miska.** Bérlet szünet.
Október 16-án, szombaton este: **Golyaszanatórium.** Bérlet szünet.

A színházi iroda hírel:
Jó reggelt igen tisztelt Uram és Asszonyom!
Beszéljen ismerőseivel s kérdezze meg nem volt-e igazunk mindabban, amit az

ILLATSZERTÁR-ra!
kapcsolatban közöltünk Önnek e hársabok. Nézz meg a legközelebbi előadást! Ma pénteken pedig (prémfberlet 3. sz.), a

GÓLYASZANATÓRIUM-ot.
Ne várjon izléstelen és közönséges malackodást. Finom, kissé borsos, jókedvű s neveltető szórakozást fog találni. Mi szívesebben adnánk talán egész héten Shakespeare, Shawt, Claudelt. De Ön fáradt m. tisztelt Uram, szórakozni és pihenni akar: ma a könnyű zene szellemes cselekmény, fordulatos helyzetek ezt biztosítják Önnek! Ma és a következő napokon:
GÓLYASZANATÓRIUM.
Szombaton délután 3 és fél órakerendkívül mérsékelt helyárrakkal az örökké mulatságos
Magnás Miska.
Vasárnap délután 3 és fél óraker és este 8 óraker
GÓLYASZANATÓRIUM.

MOZI

A FÉRFI MIND ÖRÜLT.
A Hungária mozgó bemutatója.

A világ minden tájékán szokás kritikát írni a mozikban bemutatott filmekről. Ezeket a kritikákat a mozik általában tudomásul veszik. Egyedül Debreczenben a Hungária mozgó az, amelyik tekintetben tabúnak tartja magát s szinte valami hiszterikus félelemmel tiltakozik plakátokon, vetített reklámokban a kritika szabadsága ellen.

Hogy tárgyilagosságunkról meggyőzzük a rejtő mozgószínházat felvilágosítjuk, hogy például tegnap bemutatott filmjéről: „A férfi mind örült”-ről egyik kitűnő fővárosi kritikus a következőket írta:

„Teljesen érthetetlen, hogyan találhatnak ennyire sületlen, gyermeket naivságú, bosszantóan valószínűtlen történetet a magyar moziközönség elé, mint a „Férfi mind örült”. A bárgyu mesének semmi köze a film címéhez s megdöbbentő képét nyújtja annak, az előbb-utóbb katasztrófával fenyegető irányzatnak, mely néhány sikerültebb, vagy gyengébb burleszkkörre akarja a magyar filmvígjáték szcenáriumát felépíteni, a gombhoz kabátot készíteni!”

Csodálatos módon a fővárosi mozik mind elbírták viselni ezt és a hasonló kritikákat, leekét nyújtva tekintetben a Hungária mozgónak. Magunk részéről még hozzáfűzzük e kritikákban foglalt s a közönség által is megállapítottakhoz, hogy a kitűnő szereplők, élükön a jobbsorsra érdemes P. ágerrel igyekeztek menteni, ami menthető s nekik köszönhető, hogy a nézők sok bosszankodás közben néha nevettek is.

Kitűnő volt ellenben a FOX híradó és dícsérettel kell megemlékeznünk arról, hogy mióta a közönség érdekében szót emelünk, a Hungária vezélsége okult és igyekezik pontosan kezdeni az előadásokat. Erre annál is inkább szükség van, mert a reklámok vetítése így is elvesz negyedórát a játési időből s a Hungária szűk előcsarnoka, bármilyen késés esetén kínos, uccai várakozásra kényszeríti a közönség egyrészt.

VIKTÓRIA HÁROM VÖLEGÉNYE.
Bemutató a Vigaszínház mozgóban.

Kedves, romantikus bár nem nagyigényű film a **Viktória három völegénye.** A film meséje a királynőről, akinek három völegényjelölt között kell választani s megszökl, de inkognitóban éppen egyik völegényjelöltjébe szeret bele, nem túlságosan eredeti, de mulatságos szituációkkal van átszőve s a rendezés néhány ötletes megoldással sok mindenért kárpótol. Jenny Jugo pajkos, gamin humor, üde alakítása nagyon tetszett a közönségnek s őszinte sikere volt Ottó Tressler férfias játékanak. A kiscső műsor érdekes változatos.

KÖZ-GAZDASKA

TERMÉNYTÖZSDE.

A búza 10—15 fillérrel drágult.
A készárúpiacra a búza 10—15, a rozs 10, a tengeri 5—10 fillérrel meg drágult.
Búza tiszavidéki 77 kg 20.30—20.75, 78 kg 20.60—21.05, 79 kg 20.85—21.25, 80 kilós 21.00—21.35. — Felsőtiszat 77 kg 20.30—20.75, 78 kg 20.60—21.05, 79 kg 20.85—21.25, 80 kg 21.00—21.35 rozs pestvidéki 18.90—19.00, rozs más származású 19.00—19.20, takarmányárpa elsőrendű 16.50—17.00, közép-

minőségű 15.75—16.25, sörárpa kiváló 21.00—23.00, prima 19.75—20.75, sörárpa 18.50—19.25, zab elsőrendű 16.90—17.00, középminőségű 16.75—16.85, tengeri 14.05—14.15, korpa 12.70—12.85, nyolcas liszt 14.60—15.40 pengő mázsánként.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR.

A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 533 darab. Árak: I. uradalmi zsirsertés páronként 340 kilón felül 108—110 fillér, I. szedett 104—106 fillér, súly 95—100, angol sonka sertés II. 104—110, exportzsír márkázott 164 fillér, kilónként. A vásár irányzata közepes volt.

SPORT

A DEBRECZEN sporthírszolgálatja jelent:

A Boeskaai esütőrtőkön a Villanygyárral tartott kétkapus edzést. — A Boeskaiból hiányzott Teleki, aki felmentést kapott (indoklás: miért fárasztja magát, edzi úgyis magát Diósgyőrben), azonkívül Kertes, aki most költözik és végül katonai szolgálata miatt Nádas. A Boeskaai jó formát, mulatott s nem megy egészen reménytelenül az újpesti csapatba.

A Villanygyár ellen 5:2 arányban nyert a Boeskaai József Markos, aki lendületet visz a csapatrosba és gólokat is lőtt és szépen javul Bikfalvy is, aki kiheverte már a sérülését.

Újpest ellen a következő csapat megy: Kertes, Palotás, Bikfalvy (Nádas kondíciója nem jó szolgálata miatt), Elek, Orosz, Boross, Belesik, Markos, Finta, Teleki, Takács, Hajdu. Egyetlen vitás pont van Elek, vagy Orosz legyen a jobbfelezet. A csatáros adva van; A végleges összeállítás pénteken este.

Újpestnél a balszélső játéka bizonytalan, Tóth nem játszik, és valószínűleg kimarad Vincze is. A csatáros így állnak fel: Ádám, Pusztai, Zsengeller, Kállai, Kocsis. A többi csapatrészt változatlan.

Debreczenben mégis egy pályán lesznek az amatőrmérkőzések, aminek csak örülhet a közönség. A DEAC pályára másra így alakul: 11 óraker Klinikai—Bihari Turul, háromnegyed-egy óraker Textil—Karcagi Move és háromnegyedhárom óraker DEAC—DVSC.

Országos vásárok sorrendje

Október 16., szombat: Besenyszög, Csanádapalota, Kistelek, Kiszombor, Szarvas.
Október 17., vasárnap: Szarvas.
Október 18., hétfő: Egyek, Erseküvadkert, Kapuvár, Kiskőrös, Kőszeg, Mezőkövesd, Miskolc, Nagybaracska, Nyíregyháza, Ócsa Ozd (havi), Pécsvárad, Rajka, Ricse, Salgótarján, Sajtör, Szentgotthárd, Szalkszentmárton, Szentlőrinc, Szob, Szöllősgyőrök, Tardján, Tatabánya (havi), Vál.
Október 19., kedd: Borsodnádasd, Edelény, Nagybörzsöny, Salgótarján, Tállya, Tevel, Újpest, Vajszló (havi).
Október 20., szerda: Egyed, Egyházasokozár, Hedrehely, Inke, Némelboly, Rudabánya, Siófok, Szentpéterur.
Október 21., esütőrtők: Baranyajenő, Felsőmocsolád, Keszthely, Szentgyörgy völgy, Tengelic, Tornaszentandrás, Zánka.

Rongyot tisztát vesz lapunk nyomdájá

KÖZERDEKŐ LEVELEK

FELHÍVÁS AZ ÉRDEKELT HÁZTULAJDONOSOKHOZ

Súlyos közegészségellenes állapotok miatt kell felszólalnunk és az érdekelteket arra felhívunk, hogy közös eljárással a türelmetlen állapotokat megszüntessük.

Debreczenben száz és száz háztulajdonos van, aki a mellékhelyiségét nem a saját háza mellé építette, hanem a szomszéd fala mellé és pedig legtöbbször engedély nélkül. Az ilyen ürűszék vízvezeték azután gondozás hiányában nyáron elromlik, télen kifagy és a kifolyt víz a szomszéd falát benedvesíti. Erre ők azt mondják: talajvíz. Ezen felül egy másik undokabb kárteletre is felhívjuk az érdekeltek figyelmét.

Köztudomású, hogy Debreczenben a patkányok nagyon elszaporodtak. Főfészük a város csatornahálózata s ahol patkány van, ott körül kell nézni, vajjon nincs-e a közelben törött vagy a patkányoktól elragott csatorna. Még a vízvezeteki ólomcsövet is átrágják. Nemrég megtörtént, hogy az egyik szomszéd falához illesztett ürűszék törött csatornájából a patkányok kijöttek, a szomszéd falát aláásva annak szobájába betörték, azt megfertőzték és lakhatatlanná tették. Hiába járta a kárvallott hónapokon át a különböző hivatalokat, tisztí orvosi sürgelés dacára az intézkedés késett, az akták bürokratikus mentek ide-oda s a patkányok azalatt tovább garázdálkodtak. Ilyen esetben intézkedésre a műszaki ügyosztály jogosult, annak kiküldöttje pedig folyton azt hangoztatták, hogy önekk semmi köztük a patkányokhoz, arról hallani sem akarnak. Végre nyolc hónap mulva felásták a csatornákat s azokon kalapnagyságú lyukakat találtak, ahol a patkányok ki- és bejárhattak.

Hogy ilyen botránys állapotok meg ne történhessenek és ne legyen ki téve a szomszéd kényének-kedvének vagy durvaságának, valamilyen együttes eljáráshoz kell folyamodnunk.

Az iparügyi minisztériumban most készül a városrendezési törvény végrehajtási utasítása. Ennek első része a szorosan vett városrendezési intézkedésekre, a második az építésiügyi rendelkezésekre fog vonatkozni. A Debreczenben most érvényes építésiügyi szabályzat egészségügyi paragrafusai a fenti eset szerint nem érvényesülnek kellőképpen, mert „a műszaki ügyosztálynak a patkányokhoz semmi köze”, a nedves falra pedig könnyen ráfogható, hogy talajnedvesség. Azért

1. az iparügyi minisztériumtól a jövőre nézve azt kell kérnünk, adjon az építkezéseknél döntő fontosságot a tisztí orvosi véleménynek, általában az egészségügyi szempontoknak. A budapesti polgármester 76943/1930. II. sz. rendeletének 2. pontja szerint „a csatorna anyagát a hatóság kiküldheti”. A műszaki ügyosztály Debreczenben is a saját épület alatt öntöttvas csatornát kíván. Legyen a szomszéd épülete és egészsége éppen olyan fontos, mint a saját és ha valaki szomszédjának háza tövébe ilyen veszedelmes mellékhelyiséget épít, hatóságilag köteleztessék öntöttvascsatorna beépítésére.

2. A jelenre nézve pedig egy másik kérvényben azt kérjük a belügyminisztériumtól, hogy amennyiben a kártékony mellékhelyiség tulajdonosa nem tud-épitkezési engedélyt felmutatni, utasítsa a minisztérium a hatóságokat, hogy azt rövid időn belül szabály szerint átépíttesse.

Sok háztulajdonos kért már a fenti okok miatt hatósági szemlét. Irjuk tehát alá minél többen ezeket a közérdekű kérvényeket. Az aláírás helye: ügyvédi iroda, Hunyadi utca 8. sz. délután 3—6.

Több érdekelt háztulajdonos.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szög 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szög 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Utólagos apróhirdetés díja hétköznap 10 szög 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szög 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovathoz elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekből is befizethető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtekinthetők. Jellegű hirdetések ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

Alkalmazást nyer férfi

LAPARUSITOK
LEHETŐLEG IGAZOLVANNYAL ELABUSITASHOZ ES KEZBESITESHESZ FELVETETNEK. KERÉKPÁRSOK S KERÉKPÁROZNI TUDOK ELŐNYBEN. JELENTKEZES DELUTAN 3-TOL A „DEBRECZEN” CIMU LAP KIADÓHIVATALBAN. JOZSEF KIR. HERCEG UCCA 1. SZ.

Jól fejű
dójtart, nőtlent, benkosztott keresek azonnali belépésre tejjgazdaságban. Cim a kiadóhivatalban. 1987 vv

Igáskocsist,
nőtlent, benkosztott keresek azonnali belépésre, homoki gazdaságba. Cim a kiadóhivatalban. 1988 vv.

Házmesternek
gyermektelen házaspár felvétetik, Csapó ucca 88. szám. 456

Fiatl
cipészegéd felvétetik, javításra. István út 15. 455

Ugyes
fűszeresegédet felvesszünk, Déligyümölcs csarnok, Piac ucca 7. 454

Jó kézimunkás
szabóságédet felvesszük, Tóth János, Csapó u. 6. szám. 452

Gyermektelen
házaspár, vagy magános nő, házimunkák végzéséért lakást kaphat, Eötvös ucca 66. 574

Kereskedősegédet
felvesszük azonnalra, Kovács Sándorné, Vámospercsi út 13. sz. 457

Kifutófiú
felvétetik, Halcsarnok, József kir. herceg ucca 2. szám. 432

Kerékpártösegéd
vezetőnek felvétetik, Balmazújváros, Nádudvari ucca 24. 424

Alkalmazást nyer nő

Bejárónő
délelőtti 8-11 óráig keresek, Guha, Csapó u. 59. szám. 429

Perfekt
szakácsnőt keresek, október 15-ére, vidéki gazdaságba, jó és hosszú bizonyítványokkal. Cim a kiadóhivatalban. 38

Gyakorlott
kisasszony felvétetik, Auspitz festéküzlet, Csapó ucca 46. szám. 377

Bejárónő
jó bizonyítvánnyal felvétetik, Péterfia 30. sz. keresztépület, utolsó ajtó. 453

Bejárónő
főzni tudót, azonnal felvesszük. Szoboszlói bérház, B. lépcső, III. em. 12. ajtó. 451

Bejárónő
felvétetik Rákóczi ucca 12. szám. 450

Perfekt
szobalányt, azonnalra, vagy elsejére felvesszük, Fischer, Bádogos ucca 2. szám. 446

Mindenes
jó bizonyítvánnyal, azonnal felvétetik, Domb ucca 16., uccal lakás. 443

Megbízható,
ügyes bejárónőt keresek egész napra, Maróthy György ucca 3. 442

Ugyes bejárónőt
aki főzni is tud felvesszük, Czeizler tanító, Miklós ucca 11., keresztépület. 411

Bejárónő,
mindenes, egész napra felvétetik, Kiss cukrászda, Batthyány ucca 26. szám. 440

Mindenes
szakácsné jó bizonyítvánnyal, jó fizetéssel felvétetik Radó, Széchenyi ucca 1. 438

Bejárónő,
kosztalt, a délutáni órákig felvétetik, József kir. herceg ucca 6. I. em. 432

Varrólányok
és tanuló lány felvétetik, Balázs, Kossuth u. 58. szám. 437

Kifutólányt,
nem iskolakötelest felvesszük Tökés fogtechnikus, Kossuth ucca 18. 436

Mindenes
bejárónőt keresek azonnalra, Hatvan ucca 6. I. 18. ajtó. 424

Egy rendes
bejárónő felvétetik, Cegléd ucca 1. sütőde. 430

Bejárónő
fiatal leány, közelben lakó, reggeli órákra felvétetik, Burgundia 4. 427

Bejárónőt,
két személyhez felvesszük, Miklós uccára. Jelentkezés: Kossuth ucca 22. II. korsz. 425

Bejárónő
négy órai munkára, mosás, vasalással koszt nélkül felvétetik, Burgundia ucca 6. 435

Egyszerű,
dolgos leány, bejárónak délelőtti felvétetik. Széchenyi ucca 74. 414

Ajánlat

Kilós
és méteres maradék nagy választékban és hihetetlen olcsó árban. József kir. herceg ucca 2. sz. kaphatók. 1974 10. 20

Bontasból
származó tégla s cserép ajtók és ablakok kaphatók. Ferenc József út 32., mérnöki iroda. 574 10. 24.

Szabaduljon
meg nyári archibáitól egyéniségének megfelelő s nem túlreklamozott szavattal arcközméltikumok által. Földes, Vigmozinál.

Tükrök
előszoba, turdószoba, varró szalonokba, hiós tükrök: ja öntése, üvegesizolás, üvegesz Sipkovits, Nagyvárad u. 15. sz. (Telefon: 22-96) 866 vv

Cianoztasson
bizalommal — CSALA cianozó vállalat, Rákóczi ucca 9. telefon: 14-27. sz. 329 11 1

Konecsny cég
írászeteség a vállalat fazonokat, igazítást, fordítást, átalakítást, vasalást. Halköz 4. sz., az udvarban 4. ajtó. 1789. 10. 17

Varrógép,
kerékpár, vétel, eladás, csere, kölcsönzés, javítások. Varrógéprezsek. Használt varrógépek is kaphatók. Eisenberger Csapó ucca 101. 1978 vv

Legszobb
perzsa olaj dauer, berlini módszer szerint, egyedül Balogh fodrásznál, Batthyány u. 10. szám. 52 10. 17.

Villanykörte-csere
gramofonlemez. Minden cserélünk. Vagyont mentő. Hunyadi ucca 18. szám. 59+

LELA
zománctűzhelyek a legfőbbekben sütnek, főznek, szénfűtésre is alkalmas, felelősséggel készíti: Levensik Lajos tűzhelyüzeme. Arpád tér 17. 87+

Nyolcados
osztályosjegyet ma egész nap kapható, minden mennyiségben. Széchenyi ucca 5. sz. udvarban. 426

Poloskairás,
ciángázzal, sziszkeletenitést felelősséggel vállalom, Kiss Zoltán, Kigyó ucca 5. 419 11 15

Teljes ellátás

Teljes ellátást
keres egyetemi hallgató ármegjelöléssel. „Úri ház” jellegre. 415

Kellemes lakás
finom koszt, Hungária penzióban, szobák napokra és hónapokra, Ferenc József út 59. sz. telefon: 23-39. szám. 949 10. 1

Kereslet

Pilléres-
jegyet Budapestre vennék. Széchenyi ucca 29. szám. 444

Elolmiszer ital

Fokajvidéki
termelői borpincét létesítettem. Kötőzö zamatú olcsó borokat árulok, Honvéd ucca 31. szám. 304 11. 12

Ebédkoszt,
bázis, izletes, kihordásra és bentékezésre, Csapó ucca 19., udvarban jobbra. 448

Tiszai ponty,
kilója 1 pengő, balatoni süllő kilója 2.20 P balatoni fogas kilója 3 pengő, tiszai és balatoni harcsa kilója 2.40 pengő, Halcsarnokban, József kir. herceg ucca 2. (Vigmozi bejárattal szemben). 433

Tiszai ponty,
kilója 1 pengő, Pusztainál, Rákóczi ucca 8. szám. 422

Alma,
több fajtaban, olcsón eladó. Csokonai ucca 13. szám. 420

Bor,
vámospercsi 6- és új, igen olcsón eladó. Csokonai ucca 13. 420

Oktatás

Franciából
kezdő magánórákat venne. Lehet egyetemi hallgató is. Ajánlatot a kiadóba „Francia” jellegre. 350

Autó, molor kerékpár

Chevrolet
négyhengeres teherautó székkel szedve, darabon kent eladó. Bónis, Hatvan ucca 31. 1435 10 28.

Tűzelő anyagok

Sajt
érdekében most szerezzék be közsézsükséglet. 100 kg. 2.60 P. — Grünfeldnél, Hatvan 21. 1549. 11. 3.

Borsodi
darabos barnaszén 10-30 mázsa á) 2.80, hazaszállítva eladó. Hűvelyes ucca 6. 449

Bútor

Bútorüzlet megszűnik.

Kombinált szekrények, rekamék, fotelek, hátlók, ebédlokok, hencserek konyhaberendezések, nagyon olcsón kaphatók. Hunyadi ucca 17. 332

Dióbátók,
ebédlokok, kombinált szobák, konyhaberendezés, irodaberendezés, szalonok, minden elképzelt ingóságok eladása, vétele Dégenfeld tér 6. szám. 1324 11. 3.

Atadó üzlet vendéglő

Központban
ezjobb helyen tiszteletes ház olcsón eladó. Ertekezni lehet: Maróthy György ucca 2. szám. 1339 vv

Kiadó
egy jömeneteli szatócs üzlet. Ertekezni lehet: Szabó Antalné, H-Szovát. 309

Fűszerüzlet,
berendezéssel, kevés áruval olcsón eladó. Ertekezni: Monostorpályi út. Zafir. 306

Kiadó lakás egyszobás

Egy szoba,
előszoba, konyha, spájzból álló szép lakás kiadó. Erzsébet ucca 26. 2001 10. 15

Kiadó lakás háromszobás

Keresek,
november, esetleg, december elsejére, lehetőleg egyedülálló 3 szobás, komfortos lakást. Címet kérek „382” jellegre a kiadóba. 382

Kétszobás,
konyha, kamarás lakás, olcsón kiadó. — Baranyi ucca 32. 412

Butorozott szoba

Különbejárattú
butorozott szép tiszta szoba kiadó. Huszár u. 13. szám. 447

Magános
úrino lakótársul keres külön szobába, komoly úrihöl, tisztviselő, vagy egyetemistánót. Lehet nyugdíjas is. Bercsényi ucca 11. 3-ik lépcső, (villamos megállónál). 431

Szép
butorozott szoba, előszobával kiadó, november elsejére, Ajtó ucca 11. szám. 413

Két férfi,
kvártélyt kap. Rakovszky ucca 8. 411

Ingóság eladás

Lengyelbunda,
alighasznált, 106 centis olcsón eladó. Megbízásból: Nagy József szücs mester, Szent Anna u. 1006

Nyolc lyuku,
erősen használt „Zephir” kályha, nagyon olcsón eladó, Domokos Lajos ucca 6. 1006

Atmeneti
férfi kabát eladó, Széchenyi ucca 15. földszint. 417

Vegyés

Salgótarjáni
„Perpetum” folytonos samottal bélelt vaskályha eladó. A kiadóhivatalban. vv

110-es villany-
körteket 220-asra sürgősen átcserelnék. — Finom szmoking eladó. Sas ucca 4. I. 4. 445

Grafológusnő
elkölözött, Csapó ucca 19. szám. Berinkei szaktekintély. Bizalommal keresse fel. 416

Gazdasági termények

Nemesített
őszibarack csemete és eperpalánt megrendelhető Kossuth ucca 39., házmesternél. 434

Eladó házhely

Közműves villatelek:
25 éves adókedvezményvel, Simonyi út mentén, megállóhoz közel rendkívül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön aavállalásával eladók — felvilágosítást ad: délután 5-7 óráig dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy ucca 12. 1575 vv

Szotyori telepen
320 négyszögöl házhely eladó. Lengyel ügyvédnél, József kir. herceg ucca 6. 412

Eladó ház

Adómentes
jól jövedelmező, szép lakóház eladó. Megbízott: Fahidi, Telefon 24-18. 1812 11. 3.

Felőlő szerkesztő:
PALFY JOZSEF. Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt., Kiadósa.